

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETESEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyolctér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, december 20.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérleikk: Segítséget a székelyeknek!
A képviselőház ülése.
Az új hadügyminiszter.
Sajtópör a fonógépek miatt.
Tisztújítás a jegyző-egyletben.
Megszökött ügyvéd.
Sima Ferenc hazavágyik.
A székely-kiállítás vendégei.
Egy elhívó néptribun halála.
Megakadályozott rablógyilkosság.
Menyasszonyesabitó tolvaj.
Ingyen kenyér.
Dráma a patakmalomban.
Téren: Adélka. Irta: Juhász Sándor.
Csarnok: A kreishauptmann leánya. Irta: Rózsay Pál.

Segítséget a székelyeknek!

Arad, december 19.

Az aradi székely bazárnak előre láthatólag meg lesz a maga gyakorlati eredménye. A székely kosár-áruknak piaca nyílt itt meg, melyek mindennapi szükségleti cikkek és olcsóságukkal bírják a szállítást. A gyermekjátékok és gazdasági eszközök szintén kelendősségre számíthatnak s a bazár bezárása után ezeknek is valószínűleg állandó fogyasztó piaca lesz Arad.

Ez a székely mentő akciónak a sarkalatos tétele. Nem alamizsnát, hanem munkát kell adni a székelynek, hogy ott, a hova a nemzeti hivatás rendelte, mindenkoron megállja a helyét. Segitse eh-

hez a nagy magyar társadalom, módjában áll, még áldozatot sem kell hoznia, csak látogassa a külföldi helyett a székely fürdőket, élvezze a székely ásványvizeket és vásárolja azokat a székely ipari cikkeket, melyek igényeit kielégítik és talán olcsóbbak is, mint a külföldiek.

A székely bazár tanúságot tesz a székely nép jó izléséről és szorgalmáról s ezt látva, szinte hihetetlen, hogy ez a nép szegényedik és kivándorolni kényszerül. Eszesebb, tanulékonyabb, sőt életrevalóbb minden körülötte lakó népeknél és még sem bír gazdaságilag rendbe hozakodni.

Nem a maga hibája miatt. A magyar gazdasági politika alig vette figyelembe a székely érdekeket. A nemzetiségek által lakott vidékeket behálózta vasutakkal és kaput nyitott a világ-forgalomnak minden irányban, a székelyföldnek legértékesebb vidékeit pedig szinte kirekesztette az újkori forgalomból. Az erdélyi részek nemzetiségi vidékei előnyösebb helyzetbe jutván, egész vonalon versenyeznek a székelyekkel. Minden szükségletéhez drágábban jut s minden produktumát olcsóbban kell vesztegetnie a székelynek.

A romániai határ elzárásával elvesztette azt a piacot, amelyen századokon át dominált. E miatt egykori számottevő kézműipara itt-ott rohamos hanyatlásnak indult, állattenyésztése nagyon csökkent és soraiban fölszaporodott a proletár elem, amely a kivándorlók számát növelte. Ro-

mániában állandóan 100,000 székely tengődik, tulnyomórésze keserves szolga kenyéren.

A nemzeti önértetnek nem szabad megtűrni, hogy egy kulturában hátrább álló és irántunk ellenséges indulattal viselkedő népnek mi alárendelt cselédeket importáljunk. Ez az, ami leginkább sürgeti a székelyek fölsegítését s a mi fölött a magyar társadalomnak nem szabad szemet hunynia.

Az aradi Székely-Otthon kezdésének nagy jelentősége van ebben az akcióban. Ha ezt városról városra tovább csinálják s az összeköttetést a Székelyfölddel állandósítják, mihamar kézzelfogható eredményeket érhetünk el.

Holnap Debrecenben nyitják meg a székely tárlatot, husvétra Szeged és Hódmezővásárhely tervezi a székely bazárok rendezését. Hódmezővásárhelyt a kerégyártók szövetkeztek is már arra, hogy székely fát dolgoznak, a hétfalusi csángóktól huszonöt vagon eszköz-fát már meg is rendeltek. S az agilis Székely Társaságok mindenütt arra is törekcsenek hogy a székely fürdőknek közönséget hódítsanak. Debrecenből már f. év nyarán ötven családot küldöttek székely fürdőkre.

Ebben az irányban kérjük Arad művelt és hazafias közönségének továbbra is támogatását.

László Gyula.

TÁRCA

Adélka.

Irta: Juhász Sándor.

Gyöngye, törékeny kisleánya. A haja szőke mint a család valamennyi tagjának ősidőktől fogva, de szinte világos és hasonlatos a szépen megtiltott kenderhez, aminek illata is van, bódító, részegítő. A szemei ám feketék, sötétek, hogy elvész benne a szemlélő tekintet sugara: átolvad belé, mintha fölinná magához. Az arca hamvas és gyorsan piruló, amint amikor a tűz bibora átérzik a köd homályán. A kedve méla, ritkán játékos. Sokat mereng és könnyen tud. Mint a törékeny porcellán, csak simogatni lehet az ember szemével, mert egy kemény tekintetre kicsurran szemhéja alól a könny.

A növése még nem teljes, most hozták még haza az intézetből, ahol a sok betű magához vont a erejét, mint a fa nedvét kiszívja a szik. De már a vonásai látszanak. Kezdenek kidomborodni, mintha egy faragná azokat valami láthatatlan vésővel egy szobrász éjjelenként, titokban, csak azt látod, hogy ma is szebb, ma is plasztikusabb, ma is harmoniasabb. A hosszú ruhája ama perkáruhácska szemérmesen tapad hozzá és szerelmesen, mintha csókokat hintene rózsás kis testére. Csak az a baj, hogy ama kis perkáruhácskában még szaladgálni sem lehet, mert megbotolnak benne

azok a fél dióhéjba bujtatott parányi lábikák, melyek járasközben is szinte alig tapadnak hozzá a földhöz.

Pedig egy kevéssé szaladgálni olyan jól esik a széles tölgyek alatt. A tavaszi meleg levegő kacagva csapódik arcába és rézsásra csökölja hirtelen. A ragyogó, szőke haj kibomlódik a kis konty alól és szemérmesen kacérkodik a nap arany sugaraival. A kicsi tüdő tágulni kezd és megtelik nagy-nagy gyönyörűséggel, amit csak azok éreznek igazán, akik nem egymás tetejére épített hársorok sikátorai között élnek, ahová csak ritkán téved egy-egy rövid szellő futás, de akkor sem az igazi, a szabad, a zabolátlan, a betyáros, hanem a fáradt, az éicsenevészett, a sápkóros. Mert a szellő is olyan, mint a madár, kalitkában, a város házzakkal teli rakott kalitkájában csak rab, gyöngye, beteges. — És futás közt pezsegni kezd a vér is, amely olyan könnyen megpeyhed. Édes kábitó zsongás támad az egész testben eme futás után. És olyan jó ekkor végig heveredni az illatos fűvön, hanyatt feküdvén és elmerengőn be-betekintvén a kék ég végtelenébe.

Adélka rég nem futkosott eme tölgyek alatt. Sok, sok esztendőig nem látta e szép mezőt. Messze, a nagy város zsihongásában, kellett lennie, egyedül, magányosan. Mert a sok lány között még magányosabbnak érezte magát, mint itt a mezőn, ahol pedig rajta kívül senki sem volt. Mert nem volt senkije. Se apja, se anyja. Nem is ismerte őket, nem is emlékszik, hogy látta volna őket valaha. Nem

hallott dobogni édesanyjai szívet sohasem. Egyedül volt egészen. Azért kellett városban maradnia, míg tanult, mert haza se mehetett. A gyámja gondoskodott róla. Mikor aztán már nem maradhatott tovább az intézetben, akkor már csakugyan haza kellett őt vinni. Az őri kastélyba vitték egy-két napra, hadd barangolja be annak minden zeg-zugát, hátha a hős szelölöbbsében ráismer édes anyja kezének bársnyos simogatására. Hadd ismerkedjék meg mindennel a házban, hiszen úgy is ő már annak az ismerője. A cselédek mind tiszteletadóan csókotnak neki kezét és mintha a régi aszszonyt látnák, ki jó volt, barátságos és kegyes, szeretetükkel körülölelik a kis Adélkát. Oh, mert tudják ők azt, hogy borzasztó az az egyedülvalóság.

De azért Adélka szívét gyönyörűség tölti el. Most nem érzi, hogy olyan egyedül van a világon. Most csak azt tudja, hogy szabad, hogy nem kell minden lépést az intézet törvényeihez mérni. Most azt tehet, amit neki tet szik.

A rigófüttyre visszafelel s a vadludakat sokszor megcsalja a gárogásával. A pinyőke belekezd a csicsergésbe, mikor őt hallja, mert azt hiszi, hogy a párja beszélget. A hattyuk vidáman mosolyognak rá, mikor kenyérdarabokat dobál feléjük. A gyík meg sem ijed tőle, mintha csak pajtása volna.

Olyan jó beletemetkezni a virágok illatába és nem csinálni semmit, nem gondokozni semmiről. Még azt is elfelejteni, hogy élünk. Csak

Az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptárát karácsonyra minden előfizetőnknek ingyen adjuk.

A naptár könyvesboltokban nem lesz kapható.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 19.

Pap Zoltán indítványát indokolta meg mind-árt az ülés elején, és beszéde ritkán tapasztalt ellenszenvvel találkozott. A mentelmi ügyek szellőztetése ellen szólt az indítványa és ez — valóban nagy érdeműl kell felírni az egész háznak — oly ingerültséget keltett, amelyet csak Széll Kálmán miniszterelnök válasza csillapított le.

Erdekes volt ma a kérvények tárgyalása is, egyrészt a hazai ipar támogatása, másrészt a választói jog kiterjedése ügyében. Az utóbbi tárgynál mondott beszédét a miniszterelnöknek tetszés kísérte, különösen az az ígérete, hogy a választási eljárást reformálni fogja.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Tallián Béla, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Plósz Sándor, Láng Lajos és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök az ülést megnyitván, betérjesztli az irományokat.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot terjeszt be a szabad tengerhajózás segélyezéséről, továbbá több jelentést a vasárnapi munkaszünet tárgyában kiadott részletekről és az ipari munkáról.

Lukács László pénzügyminiszter javaslatot terjeszt be a mérsékelt áru marhasoról szóló törvény módosításáról.

Rosenberg Gyula előadó a cukoradóról szóló jelentést terjesztette be.

(Mentelmi ügyek tárgyalása.)

Papp Zoltán indokolta meg azután a minap beadott amaz indítványát, hogy a képviselők mentelmi ügyeit ne szellőztessék. Minden magán ember ügye — ugymond — titokban maradhat mindaddig, míg elítélve nincs, a képviselő, ha valamivel, a legtöbbször alaptalanul, megvádolják, rögtön a nyilvánosság elé kerül.

Justh Gyula: Ne féljen a képviselő a nyilvánosságtól.

Papp Zoltán nem egyéni érzékenységből beszél. A míg képviselő nem volt, semmiféle diffamáló cselekedettel sem vádolták soha, most pedig mint képviselőt alaptalanul vádolják meg és őszintén mondhatja, hogy nyilvános pertraktálása neki álmatlan éjjeleket okozott. A mentelmi ügyek nyilvános tárgyalását tömeges be-

csületmészárlásnak tartja. Mert a legtöbb esetben, majd nem mindig kiderült, hogy alaptalanok voltak a feljelentések és zaklatás, vagy személyes bosszu voltak okai. A mentelmi jog alaki kezelése maga sérti a mentelmi jogot.

Felkiáltások jobbról: Ne adjom rá okot!

Papp Zoltán azt javasolja, hogy a mentelmi ügyeket csak akkor tárgyalja a Ház részletesen, ha külön véleményt adnak be, vagy ha az illető képviselő maga kéri.

Széll Kálmán miniszterelnök: A mentelmi joghoz nyulni nagy hiba volna. A mentelmi jog kezelésére nézve a mentelmi bizottságnak előre is utasítást adni nem szabad és nem lehet. (Élénk helyeslés) Hogy a mentelmi bizottság hogy tárgyalja, miként kínálja az egyes mentelmi ügyeket, az az ő határozott jogköréhez tartozna. A mentelmi jog nem privilégium. (Helyeslés). Ennélfogva nem is akar privilégiumot csinálni és kéri a Házat, hogy tartsa fenn az eddigi gyakorlatot.

Elnök fel akarja tenni a kérdést.

Papp Zoltán szót kér és kijelenti, hogy a Ház hangulatára való tekintettel visszavonja indítványát. (Helyeslés)

Elnök jelenti, hogy a 430 egyetemi polgár tandíja ügyében sürgős interpellációt jelentettek be.

Következett a kérvények tárgyalása.

(A hazai ipar.)

Molnár János indítványt nyújt be, hogy Szilágymegyének a hazai ipar támogatása tárgyában beadott kérvényét nemcsak a kereskedelmi miniszternek, hanem a belügyminiszternek is kiadják, hogy utasítsa a vármegyéket a hazai és kereskedelmi ipar támogatására.

Major Ferenc az ipartörvény módosítását kívánja.

Papp Elek és Kossuth Ferenc szintén a hazai ipar támogatásának előmozdítását kérik.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter: Nemcsak az állam pártolja a hazai ipart, de a vármegzék is utasított kaptak erre. Maga az államvasutat a legnagyobb terjesztője a hazai ipar. Az ipartörvény módosítását mielőbb napirendre hozza. Nem akarja elhamarkodni a dolgot, mert előbb a vicinális betegségek és a baleset biztosítására vonatkozó törvényeket akarja megalkotni. (Élénk helyeslés).

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy elfogadja Molnár indítványát, hogy a kérvény neki is kiadassék.

Az indítványt elfogadták, de Molnár utasítását, a melyet épen le akartak szavazni, a szavazás közben visszavonta.

(A választási törvény reformját)

kéri Pozsony városa.

Holló Lajos ennek kapcsán a községenként való általános titkos választás: követeli hosszabb beszédben.

Ernszt Sándor szintén támogatja a kérvényt és sürgeti a reformot.

Visontai Soma annál szükségesebbnek tartja a választási reformot, mert türethetlenné tartja, hogy a régi liberálisokat inventárként vegyék át a kormányok. Eppen a liberálisok érdekében kell megadni a polgárságnak öt megillető jogát. (Zaj jobbról).

Feilitzsch báró: Ennek a liberálisomushoz semmi köze. (Zaj)

Visontai Soma pártolja a kérvényeket.

Molnár János pártolólak akarja kiadni a kérvényeket.

Széll Kálmán miniszterelnök messzemenőknek tartja a kérvények kívánságait. (Nagy zaj balról.) Könyvi arról a helyről beszélni.

Zboray Miklós: Cseréljünk! (Zajos derűltség).

Széll Kálmán: Mindig a választói jog kiterjesztésének alapján állott. (Élénk helyeslés.) Nemcsak az adóhátralékosokat vonták be a választók közé, de másokat is és ennek köszönhető, hogy ma igen nagy százalékkal több a választók száma, mint volt azelőtt. (Élénk tetszés). Azt mondják odaát, hogy ne a hatalom érdekében kezelje a kérdést, viszont kéri a tuloldalt, hogy ők se a hatalom elérésének érdekében kezeljék a kérdést. (Zajos helyeslés jobbról.) Ebben a nemzetiségileg nem egységes országban nem szabad tovább menni, mint amennyit az állam érdeke kíván. (Helyeslés jobbról.) Az egységes magyar nemzeti állam érdekében tiltakozik a rohamos fejlesztés ellen. (Helyeslés.) Bizonyos tömegeknek választási jogot adni nem volna helyes. Ellenben reformálandónak tartja magát a választási eljárást, revíziót igényel a kuriai bírások és helyesnek tartja a községenkénti választást. (Zajos helyeslés), valamint a munkások jogait is tekintetbe akarja venni, anélkül, hogy az általános választói jogot megadná. (Élénk helyeslés) Holló tulzott kívánságait nem fogadja el. (Zajos helyeslés.) A Ház ezután mellőzte Molnár János indítványát.

Szünet után

A végrehajtási törvény módosítására vonatkozó kérvényeknél

Molnár János, majd Visontai Soma szólaltak föl, a módosítást sürgetve.

Plósz Sándor igazságügyminiszter kijelenti, hogy a végrehajtási törvényt módosítani fogja

belebámulni a kékellő levegőbe, uszni képzeletben abban a rengeteg tengerben — szárny nélkül. Nem kell törődni semmivel, nem törni magát a tanuláson, a munkán. Csak odaülni a kész asztal mellé és csipkedni a tából egy-egy harapást, amekkorát egy pinyóke megeszik. S aztán megint nem törődni semmivel a késő estig, amikor a puha ágyban nem csinál megint mást, mint folytatni azt amit egész nap csinált: álmodozni. De minden gondolat és minden értés nélkül.

Mig aztán levelet nem kap a gyámjától, hogy most már elég volt mindabból. Bucsuzzon az ősi hajléktól és menjen ő hozzájuk, mert egy leány nem élhet olyan magában. És akkor megint eltelik az idő: most már van dolga, rendezgeti a ruháit, rakosgatja őket a ládába és el-elmereng egy-egy ruhacsokron, egy-egy csipkefalyokon.

És a vonat repülve viszi már magával, mintha szárnya volna. Ki sem mer nézni az ablakon mert fél, hogy elszédül. Csak behuzódik a kupé zugába, összehuzza magát, mintha fázna, dideregne. Utitársai kémlődve vizsgálják és ő ijedten kap sokszor a melléhez azt hiszi, hogy kibontódott rajta a ruha és kíváncsi szemek egészen a szivőig behatolhatnak emiatt. Szinte vergődik, mintha egy szűk kalitkába került volna. Az emberek olyan nagyon közel huzódhatnak hozzá ebben a szűk levegőjű kis kupéban. És még joga sincs neki azt mondani, hogy menjenek aráb: mindenki odaül, ahova neki tetszik.

Fütyent a gép, a vonat megáll. Jól esik neki, hogy kiszállhat. Már várják. Egy könnyű landauer áll az uton, két fiatal lány ült rajta,

kitalálja, hogy kik. Pedig még nem látta őket: a gyámja leányai Zsapa és Timi. Olyan bolondos neveik vannak, nem szépek, neki sohasem tetszik. Az ő neve sem szép de nem olyan elnyomorított. A leányok vidám hahóval fogadják. Ez az ő köszönésük. Ez is olyan bolondos. És egymás kezeit megrázzák vadul, kegyetlenül, mint ahogy a férfiak szokták. De egymást nem csókolják meg. Csak egy szót ejtenek ki, kissé sikamlósan, kisség érzékenesen.

— Szervusz!

— Szervusz!

Kocsis nincs, a gyepő Zsazsa kezében van. A két leány elől ül, őt a hátsó ülésbe helyezik. És megindul a két forró vérű ló, olyan ekzotikus a lábuk topogása és a nyakuk rángatózása. Adélka félénken ül a kocsiiban, ami még gyorsabban halad, mint a vonat, két kezével megfogja a kocsi két oldalát és nézi a lányokat. Két erős, vasizmu leánytest, minden tagja úgy hajlik, úgy mozog, mint az acélkard és ruganyos. De megroppan karjuk, ha a két ló nagyot ránt a gyeplőn. Mintha két férfi ülne ott a leányok helyén. Olyan vidáman patog az ostor a kezükben, pedig attól a lovak még bokrosabban ugrándoznak. Árkot egyik ló sem kerül, csak egy ugrással áthajítják maguk után a könnyű kis kocsi. És a göröngyös uton ép úgy szaladnak futva-futván, amint a sík mezőn, sokszor majd feldőlnek. De a két leány nem fél, sőt ujjongva hahóznak, ha egy-egy kátyuban szinte ketté törnek a lórék.

Mire beérnek a kastélyba, a két ló szűgyig verejtékes. Am Adélka is olyan, mint a fal, a szíve alig dobog s alig tud leszállani a kocsi-

ról. A gyámja szinte úgy öleli le. És a két leány kacag, hogy olyan gyöngye szívü Adélka, bár az apjuk morog és káromkodik lassan, majdnem hang nélkül. Meg is pirongatná a leányait, de nincs hozzá ereje, a két leánynyal nem bír. Ugy nőttek azok föl, hogy nem féltek az apai szótól, valami vad, érzéketlen erőt örökölték az anyjuktól, ki a születésük után nemsokára meghalt, mintha beléjük plántálta volna önmagát: a két leányba, kik ikrek valának.

Az anyjuk is olyan volt, inkább férfi, mint asszony. A tempói betyárosak és nem finomak. Egyszer az urát: Kada Ákost rávette, hogy menjenek el Pesten egy rossz hírű leubujba. És ott mulatott az asszony, mint azok a szabad szívű éji pillangók, kik a vad tivornya helyén születtek és ott is fognak elveszni nyomorulttan, nagy fájdalmak közt. És az asszony jól találta magát ott a piszokban, csak akkor borzadt meg, mikor egy sáros alak körül ölelte és émélygős szájával az ajkához ért. Veszett kavardás keletkezett abból. A férj öklével tört magának hatalmat a zsvaj és lárma szitkaiban. Jó szerencse, hogy ellillahattak, mert a rendőrök őket is bekisérték volna.

Pedig Kada Akos szelid, türelmes ember volt, ép ellenkezője asszonyának. Azért nem is volt teljes boldogsága a felesége oldalán, mert nem szerette benne a fékezhetetlen túzet, a szokatlan léháskodást, a kiméletlen duhajkodást. És úgy szeretett volna sokszor megszökni melőle. Valami romantiku-, légiesen finom és csodásan tiszta nő után vágyakozott, akinek teste is olyan, aki nő a maga egészében. Ő is szentimentális volt egy kevéssé, felesége úgy is nevezte: érzélgős bolond, azért nem is tudta

már az új polgári perrendtartás miatt is. A törvény kirívó hiányait orvosolni fogja.

Bátkey László a karácsonyi szünet érdekében szólal föl.

Szöll Kálmán miniszterelnök azt feleli, hogy csupán a kérvényeket óhajtja a szünet előtt letárgyalni. Holnap ezeket tárgyalják.

Szüllő Géza sürgős interpellációt intézett az egyetemi tandíjhátralékosok ügyében.

Az interpellációt kiadták a vallás- és közoktatásügyi miniszternek.

Az új hadügyminiszter.

(Krieghammer bukása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 19.

Krieghammer báró hadügyminiszter távozása immár befejezett tény. A mint Bécsből táviratozzák, a király báró Krieghammer közös hadügyminiszter lemondását elfogadta. Az erre vonatkozó királyi kézirat valószínűleg szombaton vagy vasárnap fog a bécsi és budapesti hivatalos lapban megjelenni. A király már meg is küldte Krieghammernek a fölmentő kéziratot és elismerése jeléül arcképét ajánlódta a volt hadügyminiszternek.

Krieghammer helyére a király, a mint jeleztük, **Pittreich** altábornagyot, a vezérkari főnök helyettesét nevezte ki.

A volt hadügyminiszter lemondásának sokféleképp pertraktált okairól érdekes egy bécsi lap közleménye. A „*Neue Freie Presse*” mai száma, mint Bécsből táviratozzák, budapesti forrásból a következőket írja a Krieghammer lemondásáról:

Krieghammer visszalépése nem volt meglepetés, bár azt hitték, hogy a csendes krízis egyideig még nem fog a nyilvánosság elé jutni.

A katonai javaslatok a közös hadügyminiszter várakozása ellenére a már ismert sorsra jutottak s azonkívül némi módosítást szenvedtek, mely módosítások nyilván nem találkoztak a hadügyminiszter izlésével, aki abból indult ki, hogy a módosítások még folytatást is kaphatnak. Mindenekelőtt az igazságnak megfelelően ki kell jelenteni, hogy Krieghammer már

elejétől fogva ama forma ellen nyilatkozott, melyet a javaslatok a két kormány befolyása folytán nyertek.

De az itteni politikai körök felfogása szerint, mely körökben Krieghammer sohasem tudott otthonos lenni, más, sokkal mélyebbre visszanyúló okok adták meg az impulzust a lemondásra.

Emlékeztetek még azok az eredmények, melyek 1898-ban, a *Hentzi-szobor* átszállítása alkalmával játszódtak le.

Az illető uralkodói elhatározást, melyet a budai vár rendezése alkalmával a *Bánffy*-kormány eszközölt ki, a hadügyminiszter egy későbbi, az összes hadtestparancsnokokhoz intézett rendeletében kommentárokkal látta el, mely az itteni parlamenti köröket és a népet is a legnagyobb felindulásba hozta és alkalmasnak látszott, hogy a királyi intézkedés nyomán fakadt jó benyomást közömbösítse. *Bánffy* báró és *Fejérváry* báró akkor Bécsbe siettek és kivitték, hogy a hadügyminiszter rendelete visszavonattatott.

A kérdéses visszavonási rendelet azonban néhány órával későbbben jutott a pozsonyi hadtestparancsnoksághoz, melynek élén *Frigyes* főherceg állott, és evvel dugába dőlt a magyar kormány fáradozása, mert a rendeletet már kihirdették, mikor az ellenrendelet Pozsonyba érkezett. Így *Fejérváry* báró volt kénytelen nyílt parlamenti ülésen a hadügyminiszter ezen rendeletét kritika alá venni, mely simasága dacára is szenzációt keltett. Mert *Fejérváry* bárónak a parlamentben koncedálnia kellett, hogy az a rendelet, az ő véleménye, szerint *szerecsébben is lehetett volna megfogalmazva.*

Már akkor beszéltek a hadügyminiszter visszalépéséről. De tovább is lehet menni. Krieghammer bárónak a delegációkban soha sem sikerült a parlamentek megbízottaival bensőbb érintkezésbe lépni és az ő rezsimje alatt folyton *magasabb nyomásra* volt szükség, hogy a delegáció még a legcsekélyebb követelést is megszavazza.

Beszélnék ezenkívül bizonyos *feszültségről* is, mely a közös hadügyminiszter és a tengerészeti osztály főnöke, a nemrég a főrendiséggel kitüntetett *Spaun* báró között keletke-

zett, többször adott alkalmat az utóbbinak, hogy elbecsáztatását kieszközölje. A differenciákat ugyan mindig elsimitották, de parlamenti körökben megmaradt az a benyomás, hogy a két ember sohasem fog eredményesen együtt működni.

Mekkel szemben itteni körökben a visszalépő hadügyminiszternek sok katonai erényét elismerik.

Bécsből táviratozzák: A *Fremdenblatt*, a külügyminiszterium félhivatalos lapja, megerősíti a hírt, hogy az új hadügyminiszter *Pittreich* altábornagy lesz.

TÁVIRATOK.

A venezuelai kérdés.

Washington, december 19. Hír szerint Franciaország jegyzékben értesítette Németország, Anglia és Olaszország kormányát, hogy minden javaslatukban, a melyet követeléseik rendezésére nézve tesznek, el kell ismerniök Franciaország követeléseinek elsőbbségét. Franciaországot biztosították, hogy minden egyezségben gondoskodni fognak a venezuelai vámokkal összefüggő francia érdekek biztosításáról.

Carracas, december 19. *Castro* elnök egy újságíró előtt határozottan tagadta, hogy elfogadta a német és angol ultimátumot. Az ultimátum elfogadása nem volna összeegyeztethető azzal, hogy választott bíróságot kívánt. Arra a kérdésre, hogy igaz-e hogy Venezuela lépéseket tesz a viszálynak választott bíróság útján való eldöntése végett és hogy a jövőben Venezuela részéről szükséges intézkedések már messzire haladtak, azt válaszolta *Castro*, hogy *Venezuela nem tesz semmilyen lépéseket*, ha választott bírósági döntést kezdeményez és ezt a kezdeményezést az Egyesült-Államok követségével közvetítetteti. Választ még nem kapott.

Visszavonuló trónkövetelő.

Madrid, december 19. A *Heraldo* jelentése szerint *Don Carlos* fia, *Don Jaime* javára lemondott a trónra való igényeiről. A hírrel sokat foglalkoznak.

megszeretni felesége külöködéseit. És szerette volna leszoktatni a leányait is az anyja természetéről, ne nem tudta: erősebbek voltak azok, mint ő. Akárcsak az anyjuk... Adélka ágyba kívánczolt. A félelem megviselte minden tagját. A két Kada leány nagyot kacagott, mikor meglátták az ágyban, szeretők volna megcsipkedni egy kissé csipős szavukkal. De aztán ott hagyták és a kopókkal kegyetlenkedtek.

— Had feküdjék az a leány. Majd nem sokáig fog nyugton maradni tőlük. Vagy megugratják hamarosan.

De a gyám, Kada Akos, szorgalmasan raskogatta Adélka fejére a hidegborogatást, mert a feje is elkezdett fájni. Közben pedig néztek egymásra. A férfi csudálta a leány aranyáját, szerette volna belemélyeszteni az ujjait, bizton hitte, hogy zsenigítő melegség áradhat ki onnan. A leány meg a férfi acélos testét nézte, ami még a negyven év terhei alatt is olyan egyenesen állott, olyan ruganyosan mozgott. De látta az arcát is, amelyen annyi szelidség sugárzott és a mely annyi gyöngédségről tudott beszélni.

Az ablak nyitva volt. A kertre nyílt és a virágok bódító illata becsapott egy kevés ideig és szferikus zenehangján szállott, röpdösött a kis szobában. Alkonyatra hajlott a nap, egy fűhő fodra nyult az arcába, de a nap vörösre marta aransugarával azt a kis felhőrojtott. Egy sugár azonban betévedt a szobába, a sűrű folyondár levei közt és csudálatosan nézett szét a outorok soraiban. A leány, Adélka mosolyogva nézte, mintha sohasem látott volna olyan egyedül való egyetlen nyarat és mintha saját magát látta volna benne.

Es a férfi is nevetve nézett a napsugárra. Bár nem értette a leány gondolatát. De ő is örült annak, aminek az a gyöngé kis törékeny teremtes. És mintha a szívében soha nem érzett nyugalom huzódott volna meg. E mellett a leány mellett nem érzett semmi utálatot, semmi olyast, a mit a felesége, vagy akár a leányai közelében érzett. Mintha sokat járt volna már eddig töretlen utakon és most hallja, hogy nem kell tovább mennie. Az a boldogság, a pihenés boldogsága, ez a gyötrődés, a vergődés után.

A leány is megnyugodott. kipihente magát, a feje fájt még, de már szünni kezdett. Mintha a borogatáson keresztül érezné ennek az embernek az érintését. Valami zibongás támadt utána, kellemes is, nem is. Mint mikor úgy érzi az ember, hogy hangyák másznak végig a testén. Hangyák azonban, amik nem csipnek. Föl akarja kelni, de jobb szeretet végig heverni a puha ágyban. Mintha nem tudna megsem mozdulni, mintha valami betegség az ágyba szögezné, pedig nincs semmi baja és föl is kelhetne, ha akarna.

A férfi az ablakból virágot visz neki: rozsdát, ibolyát. Milyen jó annak illatát behelenni. Odanyújtja a férfinak, az is szagolja és aztán ő is megszagolja, mintha egymás lekeit szívának magukba. De csend van, mozdulatlan, hangtalan. Egyik sem beszél. Talán ha akarnának, sem tudnának egy szót is szólani, mert nincs egy gondolatjuk, de ha volna is, nem tudnák igaz szavakba öltöztetni.

Adélka kinyújtja az egyik kezét. Karján fölcuszt az ing, kivillan a hófehér márvány. Ingerlően. Kada Akos, a gyám nézi sokáig,

merően. Nem tudja a szemét levenni róla. És a lány is érzi ezt és jól esik neki. Bevonhatná a kezét, de nem teszi. Szeret egy kevésbé kacérkodni. Hiszen a gyámja az, csak nem fog tőle megijedni. Pedig annak a fehérségnek olyan vakító a fénye, hogy Kada szeme káprázik tőle. Elvonná onnan a tekintetét, de nem tudja. A kezébe veszi lassan és ajkához viszi. A leány érzi a csókot és vibrálni kezd a szíve.

Odafordítja fejét. Ekkor egy száll haj kicsuszik az aranyfonatból, odacsapodik a leány szemébe. A férfi kezével el akarja simítani onnan, de az a haj nem engedelmeskedik. Odahajol a leány fejéhez, hogy könnyebben elsimithassa a rakoncátlankodót. De akkor valami illat csapja meg, mintha fenyvesek közt járna, vagy rózsabokrok közt futkosna, miken nyíló bimbók illatoznak. Elkábul. Nem tudja, mit csinál. Rátapasztja ajkát a lány homlokára előbb, aztán az ajkára...

A napsugár táncol és mintha kacagna. De aztán gyorsan kifut a szobából...

Odakint meg a kopók közt egyszerre kacagni kezd Zsazsa, az egyik Kada-leány, de úgy, hogy a könyei potyognak... Mimi csodálkozva nézi.

Mit kacagsz Zsazsa?

Az tovább kacag. Jókedvűn, könyezve. De aztán mondja:

— Azt nevetem Mimi, hogy hátha ez a lány lesz a mamánk...

Mimi bosszankodva rángatja a vállát. S ő is elneveti magát.

— Ez a leány: Adél? — Eredj, bolond!...

Sajtópör a fonógépek miatt.

(Olay Lajos és a néppárt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 19.

Az Alkotmány című napilap a nyáron több támadó cikket közölt Gyórfy Gyula országgyűlési képviselő ellen az ismert fonógép-ügyből kifolyólag. E cikkek egyikében kikezdte Olay Lajos országgyűlési képviselőt, Gyórfy apósát is, azt irván róla, hogy az Engel-féle váltókölcsönökben érdekelve van, s részese a fonógép-panamának. Olay Lajos erre másnap nyilatkozatot tett közzé, melyben a cikk állításait rosszakaratu rágalomnak és orvtámadásnak nevezte, annál is inkább, mert a cikk írója a névtelenség köpenyében rejtőzött.

A cikk szerzője másnap Beniczky Odön, az Alkotmány munkatársa személyében jelentkezett, s elégtételadásra hajlandónak nyilatkozott. Olay erre azt válaszolta, hogy az ilyen hitvány embert nem tartja méltónak odújában felkeresni, és egyszerűen átadja a közmegegyezésnek. Egyidejűleg pedig rágalmozás és becsületsértés címén főljelentést tett Beniczky Odön ellen, akit ma vont felelősségre a budapesti törvényszék, mint sajtóbíró Doleschall Frigyes dr. elnöke alatt. A vádlottat Zboray Miklós dr. védte, Olay Lajos pedig Eötvös Károlyt hozta magával.

A bíróság mindenekelőtt Beniczky Odönt hallgatta ki, aki jelenleg a 2. sz. vadászrezred önkéntese.

— Mire szólódott ön arról, hogy a cikkben foglaltak valók?

— En és a néppárt központi irodája egyes információkat levelet kaptunk, s ezeknek alapján írtam meg a cikket.

— S e névtelen leveleket ön elég hitelennek tartotta arra, hogy valakit a becsületében megtámadjon?

Vádlott: (hallgat.)

— Volt valami alapja annak, hogy ön Olayról azt írta, hogy semmiféle panamától nem idegenkednék.

— Úgy hallottam, hogy voltak valamikor újsorapörök, s hogy mintegy 33 főljelentést is adtak be ellene. De ez régen volt.

— Honnét vette ezt?

— Azt tudom, hogy Lepsényi Miklós a lapjában egy egész cikksorozatot tett közzé erről, s Olay nem reflektált rájuk. Csak a cikkek megjelenése után mondta nekem Molnár János országgyűlési képviselő, hogy Lepsényi akkor bocsánatot kért Olaytól. Ez az állítás tehát részéről tévedés volt, és éppen azért visszavonom.

— Sajnálátának is kifejezést hajlandó adni fölötte?

— Nem. Csak meg nem történtnek kérem tekinteni.

— Azt írta ön továbbá, hogy Olay úgy viselkedik, mint egy részeg paraszt. Hajlandó erre vonatkozólag is nyilatkozatot tenni?

— Nem. Meg akarom vele torolni azokat a sértéseket, melyekkel engem illetett.

Ezzel a vádlott kihallgatása véget ért.

Zboray Miklós védő a bizonyításra nem vállalkozik, ámde az az előterjesztése van, hogy — tekintve, hogy Olaynak, mint képviselőnek, összeférhetlenségéről van szó — kéri az egész pört az esküdtbíró elé utalni.

Eötvös Károly: A bizonyítást legalább is oly mértékben kéri, a mily mértékben a vizsgálat kiterjeszkedett. Onajtotta volna, ha a vádlott vállalkozott volna mindannak bizonyítására, a mit a főmagánvádlóról tud; kívánta volna ezt úgy a fiatal vádlott, mint Olay érdekében. Az elien azonban, hogy az ügy az esküdtszék elé utaltassék, nincsen kifogása, mert szívesen belenyugszik a minél nagyobb nyilvánosságba, melytől félni egyáltalában nincs oka.

Olay Lajos: A saját erkölcsi reputációja érdekében kívánatosnak tartja, hogy az ügyben esküdtszék ítélkezzen. A vádlott vallomásából tisztán kiderül, hogy az egész támadás mögött a néppárt lappang, melynek a vádlott csupán eszköze volt. A mióta a néppárt és lapja fennáll, nem múlt el hét, hogy őt a legképtelenebb

rágalmakkal ne illették volna. A egésznek pedig nem más az értelmi szerzője, mint Rakovszky István, a néppárt vezére, aki a parlamentben nem egyszer kiáltotta feléje: *Uzsorás*. Mire ő visszavágott: *Őn hazudik*. Rakovszky ezért sohasem vett elégtételt.

Elnök: Kénytelen vagyok Rakovszky urat, akinek ehhez a pörhöz semmi köze, távollétében védelembe venni.

Olay: Az ő keze játszik a dologban, ő használta ki ezt az embert.

Elnök: Bocsánat. A főmagánvádlónak most már csupán a bizonyítás dolgában van joga nyilatkozni.

Olay: Hozzájárulok jogi képviselőm előterjesztéséhez.

A bíróság ezután tanácskozássra vonult vissza és rövid megbeszélés után kibírdette a határozatot, a mely szerint saját hatáskörét le szállítja és az ügyet az esküdtbíró elé utalja. E határozatát a sajtóbíró azzal okolta meg, hogy a büntetőtörvénykönyv rendelkezése szerint a törvény által alkotott testület, hatóság tagjai, ha hivatalos működésükről van szó, esküdtbíró elé tartoznak. Már pedig a képviselőház törvényalkotta testület és a főmagánvádló e pörben, mint országgyűlési képviselő van megtámadva.

Tisztujtás a jegyző-egyletben.

(Jegyzői nyugdíjak megállapítása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

Az aradmegyei jegyzők egylete és nyugdíjintézete ma délelőtt tartotta a megyeház kistermében rendes évi közgyűlését, melyen a folyó ügyek elintézésén kívül megtartották a tisztujtást is.

A közgyűlést, melyen Povázsay Soma elnök, választmányi ülés előzte meg. Ezen a közgyűlés tárgyait készítették elő, majd ennek befejeztével megtartották a közgyűlést.

Az elnöki jelentést, a mely különösebb eseményeket nem tartalmazott, egyhangulag tudomásul vették. Majd a költségvetést terjesztette elő a pénztárnok, s a közgyűlés ezt is elfogadta.

Két nyugdíjazott jegyzőnek: Zórád Ferenc volt újszentannai és Argyelán Gábor volt kereki jegyzőnek nyugdíját állapították meg és pedig olyképpen, hogy Zórádnak 1584 korona, Argyelánnak 1440 korona nyugdíjat szavaztak meg.

Ezután özvegyi kegydíjakat adtak és pedig négy jegyző özvegyének évi 240 koronát engedélyeztek évi segély címén.

Az egyesületi alapszabályokat is módosították, olyformán, hogy a kötelező tagságot bizonyos tagokra nézve megszüntették. A jegyzői képesítéssel bíró segédjegyzőkre mondotta ki a közgyűlés, hogy ezek nem kötelesek belépni a jegyzői nyugdíjintézetbe, csupán saját elhatározásuktól tétetik függővé, hogy biztosítani akarják-e jövőjüket. A segédjegyzők nem az egész tagsági díjat, hanem csak a felét fizetik. A közgyűlés ezenkívül elhatározta, hogy az egyesület tisztviselőit nem egy, hanem három évre választják.

Az ügyek elintézése után meg is tartották a tisztujtást, melynek eredménye a következő:

Elnök: Povázsay Soma. Alélnök: Oláh Arpád. Jegyző: Vaja Antal és Gyórfy Jenő. Pénztáros: Zach riás Jenő.

A választmányi tagok is csekély változással a régiék maradtak.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Niobe, operette. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Délután: Casanova, operette. Este: Viola, az alföldi haramia, népszimű. (Párosbérlet)

Niobe.

— Bemutató előadás. —

Jászai Mari, a magyar színeszet nagyszónya egy kapricziózus pillanatában arra határozta el magát, hogy tréfából ki fogja egyszer figurázni önmagát.

Ezt a bizarr ötletet akkor valósította meg, amikor Paulton Niobe szerepét kreálta és azt az ő sajtáságos erős művészetével oly piedestálra emelte, milyent az meg nem érdemelt.

Ezt a mulatságos szüzsét Pásztor Arpád énekes játékká dolgozta át és ezen munkájára bizonyára az az ötlet vitte, hogy ha Jászai Mari a címszerepet meg nem érdemelt magasságra tudta emelni, akkor őt sem fogja gáncsérni, ha Niobét alacsonyabb nivóra szorítja, mint melyre Paulton helyezte.

A mai bemutató előadás beigazolta, hogy Pásztor Arpád szándékát derekasan keresztül vitte. Nagy segítségére volt Stoll Károly, ki ügyes, dallamos zenét irt hozzá. A zene nem mindenütt eredeti, igen sok énekrészben régi ösmerősökre bukkanunk, de ez ismerős hangok kedvesek, bájosak, dallamosok és ha idegenszerű köntösben jelennek is meg, természetes bájuk a régi marad és ez megnyugtató.

Az előadás maga a javából való. Az egyes szereplők a legjobbat nyújtották. Zilahyné egy fiatal bakfis szerepben rendkívül kedves volt és mikor énekbe fogott, üde, csengő hangjával kiváló éneklésével magával ragadta a közönséget. A második felvonásban B. Szabóval a duett és a levélaria fényesen sikerültek. Dalait többször kellett megismételnie és percekig tartó tapssal és számtalan kihívással jutalmazta a közönség a magas zenei élvezetet.

Rózsa Lili a címszerepben sokoldalúságának fényes jelét adta. A nehéz szerepet, a komikumba hajló pathoszt remekül tolmácsolta, játéka az alakításban való nagy rutint árulta el és ezzel kapcsolatosan a szubrett minden fényes tulajdonságával tündökölt. Legnagyobb hatást érte el a Polgár ral eljátszott Fregoliáddal, mely az operettnak egyik leghatásosabb száma.

Igen ügyes volt Polgár, ki erős humorával megnevetette a közönséget. A második felvonásban elénekelt kuplóját zajosan megtapsolták. A sikerült kuplé egyes szindarabok címeiből volt összeállítva.

Ügyes strofák voltak ezek:

— Ha valaki neje mellett
Lányokra is vadász
Annak neve természetes
Nem más, mint „Madarász”
Háremet csakis az tarthat,
Kinek neve „Szultán”
Oly férfi, kit neje megver,
Egy „Szegény Jonathán”.

Oly leány, ki lesüti szemét
Egy kis „Nebántsvirág”
Ki mindig pampol s pénze nincs,
Az egy „Koldusdiák”
Ki 30 forintért körmöl
Az „Sanyaru Vendel”
Ki a kártyát jól keveri,
Az „Bibliás ember”.

B. Szabó elegáns játékaival és szép énekével tökéletessé tette az operett ensemblét.

Az operett fényes kiállítását és a gondos rendezést kell még külön kiemelni. Niobe tehát fényesen bevált, és a repertoár egyik legkedveltebb darabja lesz.

* **Karácsony.** A Dickens „*Karácsonyi ének*” című világhírű elbeszéléséből készült drámai mű lesz a karácsonyi hét premiéréje. Az elbeszélést *Mátray B. Béla* dramatizálta és maga fogja benne játszani *Servogi Adámot*, a *Géger Jeremiásra* emlékeztető vén zsugorit. A darab aradi előadására új díszleteket készítettett *Zilaky igazgató*, a melyek közül különösen a téli havas vidék és temető nagyhatásúak és *Végh István* színházi festő művészetét dicsérik. A darabban a színház drámai személyzete teljes számban vesz részt s ezenkívül 23 fiú- és leánygyermek szerepel benne, karácsonyi játékok, éneket és táncot adva elő. A zenét *Orbán* kar nagy állította össze.

* **Martos Ferenc színműve Aradon.** Az aradi származású *Martos Ferenc* színművét játsza, nemsokára az aradi színtársulat. *Balassa Bálint* című történelmi színművet, mely a nemzeti színházban nagy sikert aratott s a jövő szombaton, e hó 27-én nálunk is színre kerül.

* **Niobe.** A ma nagy sikert aratott operett második előadása páratlan bérletben megy. Az előadás érekessege, hogy a címszerepet játszó *Rózsa Lili*, ki a *Fregoli* jelenetben sorra változtatja ruháit, ezuttal más toaletteket mutat be, mint ma.

* **Mátray B. Béla vendégszereplése.** Az aradi színháznak egykori igazgatója, hosszú idő után ismét Aradra jő, ezuttal, hogy mint drámai színész mutatkozzék be. A Víg-színháznál és a Nemzeti Színháznál mint főrendező nagy érdemeket szerzett magának *Mátray*, és ebben a minőségben is fog Aradon jeleskedni.

A székely-kiállítás vendégei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

Az aradi székely-kiállítást ma, a megnyitást követő napon nagy közönség látogatta. Egész napon át tartott az érdeklődők vándorlása, s ami különösen figyelemreméltó, a szemlélőket a kiállított tárgyak erősen csábították a vásárlásra. Ez különben nagyon természetes, tekintve, hogy annyi sok tetszetős, hasznos, s mindenekfelett olcsó dolog van ott felhalmozva.

A kiállításra holnap, szombaton megérkezik *Koos Mihály* dr. miniszteri titkár, *Sándor János*, a székelyügyi kormánybiztos képviselője. Már ma megérkezett *László Gyula* a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara titkára, *Solymossy Endre*, az udvarhelymegyei főispán képviselője, *Papperl*, budapesti kereskedelmi muzeum kiküldötte. A vendégek nagy elismeréssel nyilatkoztak a látottakról.

A kiállítást megtekintette *Urbán Iván* főispán is nejevel. A vevők között első helyen áll *Friebeisz Miklós* nagybirtokos, ki ötven ökor jármot vett azzal a megjegyzéssel, hogy ezek a jármok sokkal masszívabbak s e mellett könnyebbek, mint a melyeket itt készítenek. Vásároltak még: *Kabdebó Kálmán* nyug. ezredes, *Szabó* alezredes, *Remetey F. Károlyné*, *Kovács Vincze*, özv. *Andrényi Károlyné*, *Orbáné*, *Zikó János* és még sokan.

Megjelent a kiállításon több tekintélyes kereskedő, kik főképen a hímzések, varrottások és szövött dolgok iránt érdeklődtek. Sokan nyilatkoztak dicsérőleg a cserép és agyag tárgyakról, melyek vetekednek a sokkal drágább karlsbadi készítményekkel.

Este a székely otthon vendégei tiszteletére társas vacsorát rendezett, melyen az említett vendégeken, s az otthon tagjain kívül részt vett *Varjassy Lajos* helyettes polgármester is.

A vacsora folyamán számos felköszöntő hangzott el. Az elsőt *Szilvássy László*, az otthon alelnöke mondta, üdvözölve a vendégeket.

Erre *Solymossy Endre*, az udvarhelymegyei főispán képviselője felelt. Beszédében a székelység magárahagyott voltáról emlékezett meg,

s bizony nem lehetett elkerülnie a keserű hangot.

Bedő Árpád dr. *Varjassy Lajos*t, mint Aradváros képviselőjét üdvözölte, *László Gyula* hosszabb, érdekes beszédben emlékezett meg a székely-kérdésről.

Beszélt még *Koncz Gyula*, *Szilvássy László*, *Bedő Árpád* dr. *Varjassy Lajos* gratulált a kiállítás sikeréhez. *Schwars* Zsigmond Nádas Gyulát, a székely otthon titkárát éltette.

Sima Ferenc hazavágyik.

(Levél Amerikából.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

Sima Ferenc, a zajos multu politikus, aki könnyelmű vállalkozásai miatt tengerentúltra volt kénytelen menekülni, hosszú hallgatás után ismét megszólalt. *Youngstown*, Ohio államból kelt levelét korábban írta, mielőtt a szintén Amerikába vándorolt felesége és *Hegyi plébános* fölkereste volna. *Sima Liptay Kálmán* dr. szegedi ügyvédhez intézte ezt a levelét, melyben rajongó szeretettel ír ugy a feleségéről, mint *Hegyi Antal* plébánosról.

Sima Ferenc el van attól ragadtatva, hogy *Hegyi plébános* olyan jó barátja a családjának.

Az érdekes levélből közöljük a következő részleteket:

„... S ha azt kérdezed, hogy én mint vagyok? Erre egy hosszú, kinos, hörgő sóhaj a felelet. Mielőtt még Amerika földjét tapodta volna lábam, már sokat szenvedtem. Beutaztam Dél-Oroszországot, Romániát, Bulgáriát, Törökországot, Kis-Ázsiát, Észak-Afrikát, onnan vissza Görög-, Olasz-, Francia- és Angolországot, míg végre hat hónapi barangolás után kijöttem Amerikába.

Két esztendeje, hogy eljöttem Magyarországról s másfélsztendeje vergődöm Amerikában. E szabadság földjének gunyolt, sivár, rideg világában, hol az intelligens kivándorlott meghalhat éhen, ha angolul nem tud. Majdnem ott álltam már, hogy elmegyek gyárba, bányába dolgozni, de irtózom a nyers munkától.

Mily borzasztó itt az uri ember helyzete! Főképp, ha angolul nem tud és irodai munkára nem alkalmazhatják.

Tudod, hogy én angolul egy szót sem tudtam, mikor kijöttem s mily gazdag a beszélő képességem magyar nyelven, éppoly szegény, szinte érzéketlen vagyok az idegen nyelvek iránt.

Nevem után itt a magyarok rokonszenvenvel fogadtak. Biztattak, hogy kezdjek valami üzletet. Itt az nemcsak, hogy nem szégyen, de természetes, hogy az ember valami üzlettel foglalkozzék. E tekintetben mesés dolgokat irhatnék. Belefogtam egy-egy angolul tudó magyarral több dologba, de nem volt szerencsém, sőt nyomon kísért hagyományos pechem Végre lapot alapítottam. Elvesztettünk három hónap alatt háromezer dollárt. Mert itt örült drága a munka. Egy szedő kap egy hétre 40—50 frtot. De még akkor szemtelem, ő az ur, ő akar dirigálni és akkor teszi le a vinkelt, mikor neki tetszik. S nem szólhatsz neki, mert otthagya azonnal. Itt nincs fölmondás. S a milliomos és nyersmunkás az ur. Oh, ha ismeréd e két hatalom versenyt, bámulatos. Fogalma erről európai embernek nincs. Tapasztalataimról könyveket irhatnék, mely érdekesebb volna bármi érdekfeszítő regénynél: mert a való élet herkulesi harca és versenye itt oly eleven, oly csodálatot keltő, hogy az ember szédül bele, mint a niagarai vizesés láttára. Szóval a lappal elvesztettem itt mindenem anyagilag.

Ma már tudok némileg angolul s rövidesen elfogadhatóan írni és fogalmazni is fogok tudni.

Baj az, hogy az amerikai angol a szót nem mondja ki beszédközben, hanem, mint itt szokás mondani, felét elharapja, felét lenyeli, az utolsó hangot pedig lenyalja az ajkáról. Roppanat fejelemzetségre van szükségem, hogy mindezt megtanuljam, ami nélkül itt nem létezhetek.

Most egy biztosító társasághoz hívnak. Azt hiszem elfogadom, hacsak Canadába nem megyek, ahová az angol kormány hiv telepítési területek megszemlélésére.

Itt 160 acra földet kap ingyen minden ember. A föld buja, gazdag. A termés értékesíthető. Canada angol birtok. Anglia telepíteni szeretne és alkalmas emberekre pályázik. Már a mult évben kaptam meghívást, de egy szót sem tudtam angolul, nem kezdhettem semmibe. S azután családomtól elszakadva, nem bírok itt kezdeni semmi nagyobb dologba.

Megbántam, hogy elhagytam hazám. Miért? Bünt követtem el? Mit? Hogy a jog és szabadság eszméje bennem a népszerűtben (?) idealizálódott az erőszak és hivatalosan hatalmi visszaélést türni nem tudtam s ez talán talágra ragadt.

Kit csaltam meg? Kinek vettem el valamijét? Nem áldoztam-e minden üdvömet, vagyonom, életem minden nyugalma a közügyért? Oh, barátom! Végzőes dolgok történtek én velem.

De azért bánom, hogy eljöttem, Sőt mielőtt pereim elvénülnének, még visszamegyek. Mert tapasztalataimat még politikailag is használni akarom hazámban.

Édes Barátom Kálmán! Nézz utána ügyeimnek és irj!

A levél végén meleg szavakban vesz búcsút *Sima Liptaytól* és a levél szélére még ezt jegyezte: *Kisteleki Edét* pedig ölelem.

Megszökött ügyvéd.

(A főváros legújabb botránja.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 19.

A főváros botránnykrónikájának szenzációs anyaga van. *Antal Jenő* budapesti ügyvéd, *Antal Gyula* egyetemi tanár fia, 150,000 korona adósság, hátrahagyásával, egy hölgy kíséretében megszökött, hátrahagyva fiatal nejét és két kis gyermekét.

A hír főváros szerte nagy megdöbbenést keltett. A megszökött ügyvéd atyját, a ki a budapesti egyetemen az egyházjog tanára, egészen lesujtotta az eset.

Antal ügyvédnek kitűnő irodája volt. — Ügyésze volt a *Magyar Jelzálog Hitelbanknak*, s mindenki abban a hitben élt, hogy az ügyvéd kedvező anyagi viszonyok között él. Három év előtt nősült meg. Igen előkelően élt, fogatot tartott, villát építtetett és egyéb költséges passziókat engedett meg magának. Részt vett a *Fangó-gyógyintézet* alapításában, a melynek ügyvezető-igazgatója lett.

Költekezése anyagi zavarokba sodorta, a melyekből *börzespekulációk* által akart menekülni. Azonban ez nem sikerült. Ezenközben elhanyagolta ügyeit, a minek következtében ez év júniusában elbocsájtották a *Hitelbank* kötelekeiből.

Mindezt tetőzte szerelmi viszonya, a melyet egy *Bigner Józsefné* született *Szántó Julianna* nevű asszonnyal folytatott. Anyagi gondjai nőttön nőttek. Atyja megigérte, hogy rendezni fogja ügyeit, de *Antal Jenő* ezt nem tudta bevárni.

A belügyminisztertől utlevelet kért a maga s felesége részére. A feleségének azt mondta, hogy *Abbáziába* utazik.

E helyett Bignerné társaságában *Ameriába* szökött. Hozzá tartozói csak most vették írték ennek. Neje ma tudta meg a valót és ennek következtében már holnap beadja férje ellen a *valókeresetet*, hűtlen elhagyás címén.

MULATSÁGOK

(*) **Kereskedők Szilveszter-estje.** Hagyományos sikere van már az *Aradi Kereskedők Köre* által rendezett *Szilveszter-estéknek*, a melyeken mintha az év utolsó pillanatában összpontosulna a lélek. Hozzá tartozói csak most vették írték ennek. Neje ma tudta meg a valót és ennek következtében már holnap beadja férje ellen a *valókeresetet*, hűtlen elhagyás címén.

Egy oláh néptribun halála.

(Akit az aradi román ujság sirat.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, december 19.

Az aradi *Tribuna Poporului* vastag gyászkeretben közöl egy nevet, nagy szomorúsággal vitatván el annak mindenáron elköltözött viselkedését. A *reposit*... *Mihail Andreica, viteazul si mosul tribun dela 1848*...

Az aradi oláh lap nekrológja a magyarok egyik legnagyobb ellenségének szól: azok egyikének, a kik a szabadságharc alatt vérlázító kegyetlenséggel harcoltak a magyarok ellen.

Andrejka Mihály 1848-ban oláh néptribun volt. Az a brudbányai mőczok az ő vezetése alatt pusztították el Alsó-Fehér és Zaránd vármegyéket, a mai Aradmegye felső vidékét. *Andrejka* nagyműveltségű román volt, akinek ezer meg ezer ártatlan magyar gyermek és asszony esett áldozatul. Míg *Janku* Avram élte, állandó összeköttetésben állott vele. Andrejka volt az, aki kioktatta a román hordákat hajmeresztő kegyetlenségekre. Mikor Hatvani ezredes Guraioncz mellett egy utszéli fára felakasztatta Buteanút hitvány és gyáva kegyetlenkedései miatt: *Buteanu* helyébe a román légiók élére *Andrejka* Mihályt állította Janku. Andrejka maga köré gyűjtötte az összes mőczokat és minden emberi képzeletet felülmúló erőfeszítéssel körülzárta Hatvanit és megsemmisítette.

A nevezetes küzdelmet még most is sok életemben lévő erdélyi magyar a következő módon adja elő:

„1849. május 6-án Hatvani bevonult Abudbányára és elfogatta ez alkalommal *Buteanu*, *Dobra*, *Moldovan* és *Muresianu* nevű prefektusokat és *Andrejka* tribun is. Hatvani felhívta *Buteanút*, hogy két társával menjen Jankuhoz és adja át neki sajátkezü felhívását, amely szerint az oláhok tartoznak fegyverüket letenni. *Buteanu* nem akart menni Jankuhoz, de vállalkozott a levél vitelére Andrejka tribun. Andrejka elment Jankuhoz és nem tért vissza többé Hatvanihoz, hanem az előbbivel szövetkezve Hatvanit körülvette és megsemmisítette.

A történelem följegyezte Andrejkáról, hogy nagygyűlölete nem ismert határt. 1848-ban május 7-én és 8-án Verespatak mellett vívott véres küzdelmekben a Hatvani csapatához csatlakozott magyarokat, akikkel együtt nevelkedett fel, hajmeresztő kegyetlenséggel felárbaboltatta. Mindezen érdemeiért az „Ur-

sut”, (medve) mint Andrejkát nevezni szokták, I. Ferencz József arany érdemkeresztel, I. Miklós cár pedig ezüst érdemrenddel tüntette ki. A gondviselés azonban *Andrejkát* is oly sorsban részesítette, mint társait: egész életét önmagával való meghasonlásban élte le s boldogtalanságát családi szerencsétlenségek tették be.

Most Andrejka Mihály Topanfalván, 75 éves korában meghalt. Az Assotiativne román kulturregyesület egyik vezető tagja volt.

Ezt az Andrejka Mihályt, a magyarok ellen harcoló, kegyetlen néptribun siratja el, fönt elősorolt tetteinek dicsőítése mellett az aradi román ujság.

Megakadályozott rablógyilkosság,

(Egy kőszénbánya-telep titka.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, december 19.

A budapesti rendőrség a tegnap éjszaka tartott razzia alkalmával a többiek között letartóztatott egy *Buresch* József nevű csavargót, aki több ízben kilelt már tiltva Budapest területéről. Ez a *Buresch* József jómódu vidéki családból való, de elzüllött ember. Valahányszor eltoloncolták azonban, mindannyiszor visszatért a fővárosba, a hová szíve vonzotta.

Ez a *Buresch* József 7—8 héttel ezelőtt, egy gyilkos merényletről adott hírt a fővárosi rendőrségnek. Valami újabb csavargásért volt elzárva a toloncházban, a midőn egy szép napon *Urs* Nándor rendőrtanácsos, a toloncház vezetője előtt, kihallgatásra jelentkezett.

— Nagy titkot akarok elmondani, — kezdte.

Két, ma eltoloncolt társam az este, amikor a közös munkánál találkoztunk, akkor engem félrehívott és egyikök így szólt hozzám: „Te erős és izmos legény vagy, részt vehetnél egy nagy vállalkozásban, a hol szép keresetre van kilátás.” S aztán részletesen elmondotta nekem a tervet, illetve a „nagy vállalkozást”, persze előbb szavammal és eskümmel kellett megerősíteni, hogy hallgatni fogok, mint a sir.

Ó Gyalla mellett van a *Magyar Általános Kőszénbánya* r. t. kőszénbánya-telepe, az alsógyallai és tatabányai telep. A teleptől félóra járásnyira épült az igazgatósági iroda, a hol minden szombaton este a főpénztáros magához vesz 60—70.000 forintot és ez összeggel egy szolgáló kíséretében elindul a telepre, hogy ott a munkásokat kifizesse.

A főpénztáros olyan uton megy keresztül, amerre nagyon kevés ember fordul meg.

Tervünk tehát az, hogy megvárunk tégedet és amikor innen kiszabadulsz, akkor veled és egy, a helyszínen már kutató társunkkal együtt négyen megiesünk a bányavállalat főpénztárosát és szolgáját.

Egyikünk a szolgát, másikunk a főpénztárost öli meg és aztán elveszük tőlük a pénzt. Hogy zajt ne csapjunk, nem forgóptszolylyal végezzük ki őket, hanem agyonszurjuk őket. Hogy pedig el ne csipjenek bennünket, menekülésről is gondoskodtunk.

A helyszínen jelenlevő társunk könnyű szekeret hoz magával, a melyen a vállalkozás sikerülte után azonnal elhajtunk. A pénzen hűségesen megosztunk; mindgyikünk egyenlő részt kap s aztán fordul, a hová akar!”

Ez volt a tolonc titka. Mivel a dolog nem látszott lehetetlennek, *Urs* rendőrtanácsos azonnal értesítette erről *Krecsányi* Kálmán dr. detektiv főnököt, aki mindjárt nyomozást indított. A detektivek utasítást kaptak, hogy azonnal menjenek a kőszénbánya telepre és kutassák ki a két toloncot és társukat, akiről *Buresch* nek azt mondták, hogy a helyszínen van és kutat.

Meg is találták mind a hármat. Mindgyiküket külön-külön vallatóra fogták és ekkor kiderült, hogy *Buresch* nek a toloncházban tett vallomása szorul-szóra igaz.

Találtak a három gonosztevőnél egy levelet, a mit fővezérük írt és amelyben a merénylet terve részletesen meg volt írva. Megmozdításuk alkalmával találtak náluk két élesre fent kést és erős kötelet.

A gazemberek látva, hogy titkuk fel van fedezve, bevallottak mindent. A detektivek erre letartóztatták és az ógyallai csendőröknek adták át őket.

A rendőrség értesítette erről az eredményről a bányai igazgatóságot, a mely nem is sejtette, hogy micsoda terv készült a főpénztáros ellen.

SPORT.

+ Az *Aradi Athletikai Klub* ez uton is értesíti tagjait, hogy e hó 20-án, azaz szombaton este, a rendes tornagyakorlatokat a polgári fiúiskolában nem tarthatja meg. A titkár.

Ingyen kenyér.

— A legújabb adományok. —

Arad, december 19.

A kenyérsztás mai, második napján is megható jelenetek játszódtak le a Szabadságtéri kenyérsztó helyiségben, melyet az éhes emberek Mekkájává tett a jótékonyosság. Ma ezerkétszáz karaj kenyér került itt kiosztásra.

Hogy ez a segítség hathatós legyen s, a tavaszi munkaidőig kitartson, sok áldozatra van még szükség, de — látva a közönség eddigi áldozatkészségét — hiszszük, hogy ez a nemes ügy nem fog fél sikerrel végződni. Ami bizodalunkat táplálja, az adakozások sorozata egyre növekszik, s minden napnak meghozza a maga eredményét.

A mai nap adakozói között szép helyet foglal el az *Aradi ipar- és népbank*, mely száz koronát juttatott *Simay* István-nak, a kenyérsztó-bizottság érdemes tagjának kezeihez a következő sorok kíséretében:

Azon nemes emberbaráti mozgalomhoz, melynek célja a nyomor enyhítése ott, ahol arra legnagyobb a szükség, mi is hozzájárulni óhajtunk.

E célból átnyujtunk mellékelve 100 koronát, kérve uraságotat, sziveskedjék ezen összeget rendeltetési helyére a kenyérsztó bizottsághoz juttatni.

Glück Károlynak, ki fáradhatatlanul buzgólkodik az ingyen kenyér szolgáltatásban, az előbb említett 100 koronával együtt 133 korona 28 fillérnyi összeg van együtt a gyűjtő-ívén, melyhez hozzájárultak: *Friedmann* József (Nagylak), *Lakatos* Izsó dr. (Erber és Fleischmann cég utján) 10—10 korona, *Tenner* József 5 korona, a kenyérsztó-bizottság perselyének tartalma 8 korona 28 fillér.

Lapunkhoz is számosan küldtek adományokat, melyek közül kiemelkedik az *Aradi első takarékpénztár* 100 koronája. *Bohus* István báró, ki évről-évre felkeresi szerkesztőségünket adományával, ezuttal sem feledkezett meg az éhezőkéről és nemesszivűségéről tanuságot téve, most is 40 koronát küldött hozzánk. *Wachsmann* Vilmos ezredes, a 33-ik gyalogezred parancsnoka az alábbi sorok kapcsán juttatott hozzánk 20 koronát:

Az *Aradi Közlöny* tekintetes szerkesztőségének. Van szerencsém az ezred tisztikara nevé-

ben ezennel 20 koronát átszámaztatni, mely összeget kérem, az „Ingyen kenyér“ gyűjtéséhez csatolni. *Wachsmann* ezredes.

Példaadó jótékony érzésről tesz tanúságot a következő levél:

Igen tisztelt szerkesztő ur! Folyó hó 17-én *Khudy* gyógyszerész ur tiszteletére rendezett bucsu lakoma alkalmával nem feledkeztünk meg a szükségben szenvedőkről sem, és husz koronát gyűjtöttünk össze. Kérem az aradi gyógyszerész testület nevében igen tisztelt szerkesztő urat, sziveskedjék a mellékelt 20 koronát az ingyen kenyér nemes céljaira juttatni. Szives jóindulatába ajánlva magamat vagyok kiváló tisztelettel *Rozsnyay József*, a gyógyszerész testület pénztárnoka.

A jószívek sorozatát folytatják: *Bohus István* báró, *Bonts Döme*, *Ottenberg* nővérek, *Löffler* nővérek, *Domány József*, *Vas Gusztávné* és *Vas Gusztáv* (utóbbi kettő az ujévi üdvözlések megváltása címén).

Az *Aradi Közlöny* gyűjtésének kimutatása:

	korona
<i>Aradi első takarékpénztár</i> ...	100—
<i>Bohus István báró</i> ...	40—
<i>A cs. és kir. 33. gyalogezred tisztikara</i> ...	20—
<i>Aradi gyógyszerész testület</i> ...	20—
<i>Bonts Döme</i> ...	20—
<i>Domány József</i> ...	10—
<i>Löffler Margit és Irma</i> ...	10—
<i>Ottenberg nővérek</i> ...	10—
<i>Vas Gusztávné</i> ...	10—
<i>Vas Gusztáv</i> ...	10—
Összesen:	250—
Legutóbbi kimutatásunk:	1878 50
Eddigi gyűjtésünk összege:	2128 50

Menyasszonycsábító tolvaj.

(A menyecske helyett csizmát visz.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, december 19.

Az aradi járásbíró előtt ma igen érdekes és be kell vallani, ötletes tolvaj állott.

Szász András a neve ennek a följegyzésre méltó tolvajnak, akinek szereplése a lánykérések krónikájában bizonyosan uttörő lesz. *Szász András* azt tette, hogy elment egy csomó helyre lánynézőbe, s aztán asszony helyett hol csizmát, hol kabátot vitt el magával. Persze az utóbbiakat nem kérte meg. De ez nem volt elég. *Szász* elcsábította aránylag igen rövid idő alatt a menyasszonyjelölteket, úgy, hogy egész bátran el lehetne nevezni *gyorszerelmesnek*.

A meglepott emberek, amikor látták, hogy a vőlegényjelölt nem a lányokat, hanem más helmit vitt magával, följelentést tettek a csendőrségnél ellene.

Ma volt a tárgyalás *Révay Kálmán* aljásbíró előtt. Az egyik panaszos *Pajkó István* medgyesbodzasi lakos úgy adta elő a dolgot, hogy november 11-én beállított hozzá lánynézőbe *Szász András* csanádapácai lakos. Leányát, a *Julianát* akarta feleségül venni. Másnap reggel azonban a kérő eltűnt s vele tűnt el a gazda egy pár új csizmája is.

Egy másik eset *Szabó István* magyarbányai lakosnál történt. Ehhez november 10-én jött s a *Szabó* leányát akarta megkérni. A kérő két napig maradt a háznál, ahol legelső dolga volt hő szerelmet vallani a leánynak, kit feleségül akart venni. A csavargó viszontszerelemre talált s harmadnap, két napi próbaszerelm után, *Szász András*t, a házigazdát, valamint annak leányát és bucsu nélkül otthagya. *Szabó István* csak másnap vette észre,

hogy a kérő magával vitt egy kabátot, egy nadrágot és egy kötőt.

Az ötletes tolvajt elfogták s ma *Révay* bíró három heti fogházra ítélte el.

Szász András az ítéletben megnyugodott s így ez jogerős.

HIREK

Uj regényünk.

Maurice Montégut: A távollevő.

Az újabb francia irodalomnak egyik legnépszerűbb neve a *Montégut*-é. Ha erőnek erejével hazai hasonlatot akarnánk használni, a franciák *Herceg Ferencének*, vagy *Bródy-jának* neveznénk. De ez a hasonlat csak a divatosság dolgában állana meg, mert az irány dolgában alig van hasonlatosság közöttük.

Montégut kedves, vonzó elbeszélő, távol akár a naturalizmustól, akár a fárasztó lélek-analizistól, akár végül a franciás léhaságtól. A párisi életnek egyik mesteri krónikása ő, de abból a párisi világból is, a mely szórakoztat, de nem undorít.

Montégut-nak, a rövid idő alatt nagyhirűvé lett francia írónak új, s egyik legjobb és nagyszabású regényének közlését kezdi meg a jövő hét során az *Aradi Közlöny*.

A regény címe:

A távollevő.

A magyar olvasóközönség jobbára csak novelláiból, apró, elmés korcolataiból ismeri *Montégut* műveit. Azt hisszük, kedves dolgot cselekszünk olyasóinknak, a midőn a nagy írónak egyik legszebb regényét adjuk, hü és gondos fordításban, elébe.

A regényben megnyilatkozik *Montégut* minden írói jelessége: a francia esprit, a szórakoztató, lelket bilincselő elbeszélő képesség, és a finoman leíró tónus. Az új-ságok regény-csarnokaiban hasonló érdekes, abszolút iroralmi becsü munka ritkán lát napvilágot, s örömeinkre szolgál, hogy közönségünk igényeinek ezzel is kedvében járhatunk.

— **Személyi hír.** A székely-kiállítás alkalmából Aradon időznek: *Koos Mihály* miniszteri titkár, *László Gyula* a marosvásárhelyi kereskedelmi iparkamara titkára, *Solymossy Endre*, az udvarhelymegyei főispán képviselője és *Papperl*, a kereskedelmi muzeum kiküldötte.

— **A cár kegyelme.** *Szentpétervárról* táviratozzák: A cár ma, névnapja alkalmából táviratot küldött *Plehve* belügyminiszternek, a melyben ötvennyolc orosz diáknak, a kiket a legutóbbi zavargások miatt Sziberiába száműztek, kegyelmet ad és elrendeli, hogy őket azonnal hazaküldjék.

— **Jókai Mór gyász.** *Jókai Mór*t súlyos családi gyász érte. Testvérbátyja, *Jókai Károly* — mint egy Pápáról érkezett távirat jelenti — ma ott meghalt. A megboldogult igen magas kort ért el: kilencven esztendő volt. *Hegedüs Sándor* volt kereskedelmi miniszter apósát gyászolja *Jókai Károlyban*. *Jókai Mór*, ugyszintén *Hegedüs* egész családjával ma a temetésre Pápara utazott.

— **A függetlenségi párt értekezlete.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Az országos függetlenségi és 48-as párt ma *Kossuth Ferencz* elnöklésével értekezletet tartott, a melyen tárgyalás alá vették a *külföldieknek Magyarországon lakhatásáról*, az *utlevél-ügyről*, a *határrendéségről*

és a *három új csendőrkörület* szervezéséről szóló törvényjavaslatokat. Ezeket *Visontai Soma* ismertette, majd *Kossuth Ferencz*, *Bedőházy János*, *Rátkay László*, *Papp Zoltán* és *Ráth Endre* felszólalásai után a párt a törvényjavaslatokat általánosságban *elfogadhatóknak találta*, de fönltartotta magának, hogy a részleteknél módosítást nyújtson be. A külföldieknek Magyarországon lakhatásáról szóló javaslatnál *Visontai Soma*, az utlevél-javaslatnál *Rátkay László* fejti ki a párt álláspontját. A párt végül megbizta *Kossuth Ferenczet*, hogy a *gazdasági kiegyezés* ügyében a holnapi ülés napirendje előtt kérdést intézzon a miniszterelnökhöz.

— **A facseti petíciót elutasították.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A báró *Harkányi János* facseti mandátuma ellen beadott második petíció ügyében ma délebben hirdette ki a kuria II. választó-tanácsa ítéletét. *Kelemen Mór* tanácsvezető kuriai bíró hirdette ki az ítéletet; mely szerint a *Popescu Sándor* és társai facseti lakosok által beadott petíciót *elutasították*. A kuria az 1899. évi XIX. t. c. 3. §. alapján feltétlen érvénytelenítési okokra elrendelt vizsgálatból, nem látta beigazoltnak, hogy br. *Harkányi János* képviselő, választása alkalmából etetett, ittatott és megvesztegetett volna. A választás védő és megtámadó ügyvédek részére a kuria a költségeket is megállapította a kérvényezők terhére. Báró *Harkányi János*, kit tudvalevőleg dr. *Nemess Zsigmond* aradi ügyvéd ellen választottak meg, ennél fogva végleg igazoltatott.

— **Árvízveszedelem Pozsonyban.** Mint késő éjjel telefonon jelentik, Pozsony ma éjjel nagy veszedelem fenyegette. A Dunán a jég az enyhe idő következtében felszakadt s megindult a zajlás. Pozsonyban a víz az óriási jégtáblák annyira összetorlódtak, hogy megakadályozták a víz folyását, miáltal az rohamosan növekedett, s éjjel tájban elöntötte a város alacsonyabban fekvő részeit. Víz alá került a nagy költséggel fenntartott liget is. A lakosságot a veszedelem álmában találta s óriási pánikot idézett elő. A vízáradást ágyulövésekkel adták tudtára a lakosoknak, mely igyekezett a magasabban fekvő helyekre menekülni. *Frigyes főherceg*, aki személyesen megjelent a veszélyeztetett helyeken, a Pozsonyban állomásozó összes katonaságot kirendelte a mentésre. A víz állása éjfélkor 664. cmtr. volt, azóta azonban apadóban van.

— **Az aradi hadbíró új főnöke.** *Rédl Ede* százados hadbíró, az aradi cs. és kir. hadbíró-ság új vezetője ma vette hivatalát a temesvári hadtestparancsnokság igazságügyi előadójának asszisztenciája mellett.

— **Védekezés az árvíz ellen.** Az aradi főlyammérnökséghez a földművelésügyi miniszter távirati megkezesést küldött, hogy a hirtelen enyhére vált időjárás következtében esetleg beállható árvíz ellen tegye meg a szükséges óvintézkedéseket.

— **Az orosz török háború emléke.** *Szent-Pétervárról* táviratozzák: Az orosz-török háború huszonöt éves fordulója alkalmából a cár elhatározta, hogy minden tényleges szolgálatban álló orosz katona, aki a háboruban résztvett, 100 rubel ajándékot kapjon.

— **Hulla égető kemence Aradon.** Az aradi rendőrség előterjesztést tett a város tanácsához arra, hogy a gyep téren elásni szokott állati hullák megsemmisítésére egy *hulla-égető kemencét* szerezzen be, egyelőre csupán kísérletezés céljaira. A kapitányi hivatal előterjesztését véleményezés céljából kiadtak a mérnöki hivatalnak s a holnapi tanácsülés ennek javaslata alapján fog határozni a *hulla-égető kemence* beszerzéséről.

— **Körber lemondása.** A bécsi börzén, a mint lapunknak táviratozzák, ma az a hír volt elterjedve, hogy *Körber* osztrák miniszterelnök délelőtt a királynak átadta lemondását. A hír nagy árhanyatlást okozott.

— **A torontáli főispán beiktatása.** E hó 29-én lesz *Dellimanich* Lajos dr. torontáli főispán installációja, melyet ősi szokás szerint, nagy fényvel tartanak meg. A beiktatásra meghívják a szomszédos megyéket is.

— **A beruházási törvény.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A *beruházási* törvényjavaslatot, amelyet még az őszre kilátásba helyeztek, a karácsonyi szünet után fogják beterjeszteni a képviselőházhoz. A javaslatban már csoportosítva vannak az egyes miniszteriumok által tervbe vett beruházások.

— **Sírkő-avatás.** Körülbelül egy éve, hogy Temesvárott meghalt egy szép jövőnek induló, szorgalmas fiatal ember: *Biró* Lajos temesvári banktisztviselő, az *Aradmegyei Takarékpénztár* volt hivatalnok. Sírja felé aradi és temesvári barátai díszes emlékkövet emeltek, a melyet vasárnap délután avatnak föl a temesvári zsidó temetőben. A sírkő-avatásra az elhunyt aradi barátai közül is sokan átmennek Temesvárra.

— **Robbanás egy légszeszgyárban.** *Hertz* József lőcsői légszeszgyárában, mint sürgönyzik, ma robbanás volt, melynek nagyon szomorú következménye lett. *Két munkás halálosan megsérült*, a gyáros fia pedig súlyos zúzódásokat szenvedett.

— **Tömeges visszatérés.** Csökmő biharmegyei községben a múltban belső viszályok miatt mintegy háromszázán léptek ki a református egyházból. Most, hogy az ellentétek elsimultak, egyszerre százötvenen tértek vissza, melyről *Jezeritzky* Dénes járási főszolgabíró a helyszínen felvett jegyzőkönyv alapján ki is adta az érdekelteknek a tanusítványt.

— **Egy bankár hirtelen halála.** *Budapestről* táviratozzák: *Halmai* Zsigmond ismert fővárosi bankár ma délben a *Hungária*-szálló ebédlőjében ebédközben, szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt.

— **Ferencz József, Románia királya.** A Milánóban megjelenő *Perseveranza* a múltkorában éjnek idején táviratot kapott a plewnai emlékűnnep bankettjéről és a román király tisztségéről. Az olasz újság bőven közölte az eseményeket s alcimokkal kis cikkekben számolt be a bankettéről. A táviratból hiányzott a román király neve és a tájékoztatlan újságírók az egyik cik fölé jó vastagon odanyomtaták, hogy *Un discorso di Francesco Giuseppé*. Így értesülnek a jó milánóiak a *Perseveranza* kegyéből, hogy Ferencz József, Románia királya. Tényleg Milanó oly messze esik Magyarországtól, gonoszság lenne azt kívánni tőlük, hogy királyunk személyével és Románia uralkodójával tisztában legyenek.

— **A hercegprímás vadászai.** A komárommegyei Tardos községben óriási erdei vadászok vannak a hercegprímási uradalomnak. A tardosiak ezekből az erdőkből éltek hosszú ideig. Vadásztak, fát vágtak. Egyszer aztán az uradalom tisztjei megsokallták a dolgot s öröket állítottak az erdőszélre, akik megvédték a tardosiaktól az erdő vadjait. Csakhogy a tardosiak nem értették a tréfát s néhány akaratoskodó erdőirtó lepuffantottak. Végre is a törvény vetett véget a háboruszkodásnak. Kimondta, hogy a vadászokért Tardos község, mint erkölcsi testület tartozik elvállalni a felelősséget és a községi vagyontól köteles megfizetni a primási vagyont kárát. Ez harminc esztendővel ezelőtt történt és a primási uradalom meg is indította a kártérítési pört Tardos község ellen *hatvanezer forint* erejéig. Meg is nyerte a pört az uradalom, de pénzt nem kapott. Ellenben a tardosiak minden alkalmat felhasználáltak, hogy lekönnyörögjék a primástól a nagy adósságot. Harminc esztendő alatt három primás gazdája volt már a tardosi erdőnek; egyik sem akarta elengedni az

adósságot. Most végre *Vasary* Kólos hercegprímás jó szíve megesett a szegény tardosiakon s elengedte nekik az adósságot.

— **A gyógyszerész-sztrájk vége.** Lemberg-ből táviratozzák, hogy a gyógyszerészségének sztrájkja valószínűleg véget ér a gyógyszerártulajdonosokkal való megegyezés alapján.

— **Aradiak a javító-intézetben.** Az aradi rendőrség három aradi illetőségű csavargót akar az aszói javító-intézetben elhelyezni: *Sonn* Anna 16 éves csavargó-leányt, *Sárosi* Erzsébet 14 éves árvaleányt és *Steiner* (Waldner) Dániel 15 éves csavargó-fiút. A város főorvosi hivatala megvizsgálta a rossz ultra tévedet csemetéket s a javító-intézetbe való fölvételre testileg is alkalmasnak találta őket.

— **Tragikus bíróválasztás.** Varsánd, biharmegyei községből tragikus esetről ad hírt levelezőnk. Ma töltötték be a nemrég meggyilkolt bíró örökét. A tisztségre a község bizalma *Abrudán* Melentint választotta meg. *Rochszin* tb. főszolgabíró, aki a választást vezette, felszólította *Abrudánt*, hogy tegye le az esküt. Az új bíró e pillanatban a szívéhez kapott és eszméletlen állapotban esett össze. Választói hozzá siettek és élesztgetni kezdték, de sikertelenül. Azonnal orvost hívtak, de annak sem sikerült életre kelteni. Agyszélhűdést konstataáltak és életben maradásához semmi reményt sem fűznek.

— **A kiugrottak.** Nem a reverenda árnyékából megszököttek említődnek itt meg, — ugyan ki is tudná őket elszámolni, — hanem szó esik azokról, akik *Thespis* jól ismert és sokszor idézett kordéjából ugrottak ki más virányokra. A időszerepű dr. *Szécsi* Ferenc, a *Vigszínház* volt dramaturg-igazgatója adja meg, aki annyi drámának és vígjátéknak zsarnoki megkékeruzása után, mostantól kezdve receptszeket fog írni: a kereskedelmi miniszter kinevezte ugyanis posta- és távirat titkárrá. Ebben az állásban egy régi kollegáját már elődjeként üdözölheti: *Relle* Ivánt, a pozsonyi színház hajdanvaló igazgatóját, aki hű német-színészeti érdemeiért ugyanezt a hivatalt kapta. Ők ketten vannak elől a sorban s utánuk következnek: *Serly* Lajos, a *Kisfaludy* színház ex-direktora, aki a magyar dinnyének Londonba való kivitelével törődik most, s a zsufolt házak gondjai rég letűnt álomként ének szívében; *Kun* Arpad, pesti *Ihász* Lajos egykori tenoristája, akinék mi köze sincs már sem a magas regiszterekhez, sem a jól feszülő trikókhöz, lévén ő Mezőtur rendezett tanácsú város polgármestere; *Hatvany* Károly, aki ugyancsak a lámpák elől jött el, hogy a fővárosban korcsmát nyisson, s rostélyosokat és filéket szolgáltatson ki jutányos és olcsó árak ellenében az éhezőknek; *Füredy*, a volt szinigazgató, aki feleségével, a primadonna *Bares* Arankával együtt könyvágens lett; *Rakodcay*, az egykori direktor, aki az igazgatói páholyból átült a katedrára: tanítónak nevezték ki; *Erdei* Vilmos, jónévű vidéki színész, aki jelenleg lisztet gyur, kiflit formál és zsemlet dagaszt: péküzlete van Budapesten; s végül itt van *Vendrey* Ferenc, aki ugyan még mindig jeles tagja a *Vigszínháznak*, de előadás után szalvétát csap a kóna alá, s a „Tök király.”ban, saját vendéglőjében, sűrű-forog és látja el nagy előzékenységgel s figyelemmel a hozzá betérő fél-deci-ivókat és gulyás-fogyasztókat

— **Köszönetnyilvánítás.** A városi árvaházban felállítandó karácsonyfára a következő kegyes adományok folytak be: br. *Bánhid* Antalné, özv. *Salamon* Samuné 10—10 kor., *Lukács* Gyuláné 5 kor., dr. *Avarffy* Imréné, *Varjassy* Arpadné 2—2 kor. *Brunner* C. ur játékok, *Farkas* Abraham 4 kor. (áregedmény), *Funkelstein* Pistika 1 drb. karácsonyfa dísz, 2 dob. cukorka, *Nyáry* Testvérek 2 dob. cukorka, *Porter* Vilmos Nagy Aruház képeskönyveket és lapdát, özv. *Purgly* Lajosné almát és diót. E nemeslelkű adományokért köszönetünket fejezzük ki. *Urbán* Ivanné ig. vál. elnök, *Balázs* Ferenc árvaház igazgató

— **Jótékonyág.** Néhai *Stein* Armin ur emlékére, a ravatalára szánt koszoru megváltására, barátai és kartársai 47 koronát gyűjtöttek az Aradi Kereskedők Köre *Erzsébet-segítő* alapjának. Ez összeget úgy a gyűjtőknek, mint az adakozóknak, ezután mond köszönetet *Tedeschi* Viktor, elnök.

— **Holnap minden üzlet egész napon át nyitva.** Helyesen intézkedik a törvény, hogy a karácsony előtti vasárnapon az üzletek egész vasárnapon át nyitva tarthatók. Tetőpontját éri el holnap a karácsonyi vásár; *Porter* Vilmos Nagy Aruháza a *Szabadság-téren* már reggel fél 7 órakor nyitja összes helyiségeit, a melyek este pont 10 óráig a közönség számára nyitva tartatnak. *Pompás* látvány ígérkezik a városba toluló idegeneknek; az *öven méter hosszú terem* fénye maradandó hatást fog gyakorolni mindazokra, akik az áruházat látogatják. Arad jó hírrepedő pedig bizonyára gyarapodni fog azon kitaró munka és ügyesség révén, melyet kereskedő-világunk egyik legtevékenyebb tagja kifejt.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek* és *Weisz*nál, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadságter 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **X— Kitüntető** pártfogásban részesíti a közönség mindig *Weinberger* Ferenc jómérvű ékszerészt, de most a karácsonyi ünnepek előtt ez különösen észlelhető; de igyekszik is minden vevőjét a legpontosabban kiszolgálni és kielégíteni, és így reá szolgál a pártfogásra. Minden, ami csak a szívet és lelket megörvendeztetetheti: drága kövek, a legszebb és legolcsóbb ékszerek, újdonságok a legszebb és legnagyobb választékban, a legolcsóbb áron kaphatók; ajánljuk *Weinberger* Ferenc ékszerészt a n. é. közönség b. figyelmébe és pártfogásába. Telefon 439.

Dráma a patakmalomban.

(Rólott a fiára.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 19.

Népdramára való anyag, a melyet egy rendőri hírbe zsugorítva a fővárosból jelentenek. Próza formában ez a története a dolognak:

Idősb *Liva* József leibniczi 52 éves gépész régóta elkeseredett háboruságban él a családjával. A marakodás okát anyagi okok képezték. A rákospalotai patakmalom ugyanis egy időben id. *Liva* József volt, de idővel a malmot átíratva a családjára, azzal a kikötéssel, hogy amíg él, a malom kezelése és a részbeni rendelkezési jog őt illeti meg. A szerződésnek ez a kikötése adott tulajdonképpen okot a háboruságra.

Miután az öreg elmebajos volt, a malmot a család akarta kezelni. Ez annyira felbőszítette az öreget, hogy családja tagjait sorra megtámadta. Így még a múlt év novemberében történt, hogy az öreg *Liva* beállított leányának: *Huszár* Józsefnének a patakmalom közelében levő lakására és dühvel támadt az asszonyra. Az izgatott ember látára *Huszárné* és a férje, aki szintén otthon volt, bezárták az öreg előtt a szoba ajtaját, *Liva* azonban *vasvillát* ragadott, betörte az ajtót és úgy rontott a szobában levőkre. *Veje* *Huszár* József ekkor önvédelemből fölkapta vadászfegyverét és az öregre lőtt és a lábán sebesítette meg *Livát*. A lövés folytán a lábát amputálni kellett, az öregnek azóta műlába van.

Később valahogyan kibékült az öreg, de azért mégis sűrűn előfordultak holmi családi perpatvarok: Ma újból szóváltás támadt idősb *Liva* József és *József* nevű fia között a Patakmalomban. A czivakodás hevében az öreg revolvert rántott elő és három lépésnyi távolságból a fiára lőtt. Az első golyó nem talált, amire az öreg egymásután még négyszer lőtt a fiára. A lövések közül csak egy golyó sebesítette meg a fiút könnyebben a czombján. Az öreg a merénylet után magához vette 3000 koronás takarékpénztári könyvét és 100 koronát, azután megszökött.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

A nagy hidegre egyszerre lanyha időt kapunk.

A 3^o O. feletti légmérsékletnél olvad a hó, melyhez még eső is hull, így a termőföldre nem lenne rossz az időjárás, csak erős fagy ne érje a takaratlan vetést.

Az árak e héten 10—15 fillérrel estek, a malmok tartózkodása miatt, de most ismét jobb keresletre van kilátás.

A hetivásárra mintegy 1000 métermázsza buza és 500 métermázsza tengeri hozatott be.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

- Buza I-ső minőségű 7.30—7.40.
- Buza közép 7.10—7.20.
- Tengeri 4.90—5.00.
- Rozs névleges jegyzés 5.80—5.90.
- Arpa névleges jegyzés 5.40—5.50.
- Zab névleges jegyzés 5.50—5.60.
- Az irányzat szilárd.

Fizetéseketelenségek. A bécsi Creditoren Verein a következő fizetéseketelenségekről tesz jelentést: Yorobitz Kálmán, Nagy Enyed. — Molnár Mihály, Nagybánya. — Zimán Mór, órás, Győr. — Klein R. Nagy-Kálló. — Fenyves Izsó, Ungvár. — Falkenflug és Gottlieb, keresk. cég. Budapest. — Freytag Manó, kalapkereskedő, Budapest. Friedrich János, Bécs. — Zieher Klára, Lemberg. — Siegel Henrik, Rzeszow.

Budapesti áru- és értéktőzsdé.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 19.

Déltőzsdé. Buzakinál mérsékelt, vételkedv gyöngö. Lanyha irányzat mellett néhány ezer métermázsza került forgalomba, 5 fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanevek olcsóbbak. Időjárás derült.

Estitőzsdé. Berlin, páris változatlan.

Zárás 12 órakor:

Buza 1903. áprillisa	7.71—7.72
Rozs 1903. áprillisa	6.70—6.71
Zab 1903. áprillisa	6.21—6.22
Tengeri 1903. májusra	5.77—5.78
Repece augusztusra	11.85—11.95

Zárás 5 órakor:

Buza 1903. áprillisa	7.77—7.78
Rozs 1903. áprillisa	6.74—6.75
Zab 1903. áprillisa	6.24—6.25
Tengeri 1903. májusra	5.77—5.78
Repece augusztusra	—

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	668.75
Magyar hitelrészvény	708.75
Lezámitolóbank részvény	446.—
Rima-Murányi vasmű részvény	466.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	673.50
Közuti vasut	625.50
Városi villamos vasut részvény	326.50

Szeszűzlet.

— December 19. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott moslék 12.80—13.— korona mmássáknént.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, december 19.

Magyar aranyáradék 4%	120.35
Magyar koronajáradék 4%	97.90
Magyar arany 4%	—
Magyar ezüst 4%	—
Magyar keleti vasut	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.25
Magyar italmegváltási kötvény	—
Hórvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	202.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	156.25
Osztrák papírjáradék	100.75
Osztrák járadék ezüst	100.50
Osztrák járadék arany	120.50
Koronajáradék	100.25
1860-iki államsorsjegyek	151.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1545.—
Magyar hitelbankrészvény	707.—
Osztrák hitelbankrészvény	671.25
Osztrák-magyar államvasut	672.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.06

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— December 19. —

Magyar előrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 110—1 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 114—5 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 113—4 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 112—3 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 110—2 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 108—9 fillérig, könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 106—8 fillérig.

Karácsonyra!

Ha remek választéku karácsonyi ajándékot

olcsó áron

óhajt vásárolni, úgy tessék karácsonyi tartalmat megtekinteni, amelyben **alkalmi vételek, úgy mint díszművek, ifjúsági iratok, mesés könyvek, levelepapírok pompás kivitelben, mesés olcsó árban kaphatók.**

Karácsonyfa-diszek

arany- és ezüst-szálak, és egyéb mindenemű díszítési tárgyak.

Emlékkönyvek, valamint képes levelezőlap-albumok a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig helyszűke miatt saját beszerzési árban.

Naponta Képes levelezőlap újdonságok. 75,000 kötetes

kölcsönkönyvtárban

a világirodalom minden jelesebb terméke raktáron van.

Olvasási díj **1 óra 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként 8 fillér.** A tanuló ifjúságnak 1 óra 1 korona, vagy kötetenként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel:

Krausz Paulin,
könyv- és papírkereskedése
Deák Ferencz-utca 2. sz.

1852

CSARNOK.

A kreishauptmann leánya.

Irta: **Rózsny Pál.**

• I.

Midőn Szvoboda Vencel, mint cs. kir. kerületi főnök Somlyóra érkezett, első dolga az volt, hogy az előtte tisztelgő előjáróságot a felsőcsászári ház iránti hűségre figyelmeztesse, intven egyszermind őket, hogy a felforgató eszmék terjesztői és követői, a cs. kir. hadi törvényszéknek ide vonatkozó paragrafusai értelmében halál, avagy éleghozzáiglan fegyházbüntetéssel sújthatnak. Nemkülönböztetve szigoruan megfenyítettnek azok is, akik forradalmi érzelmüket külsőleg, demonstrálni merészkednek, úgy, mint tiltott dalok éneklése és zenélése, nemzeti színű jelvények, piros pánthás kalapok viselése, egyszóval minden oly műveletek által, melyek a közhangulatra igaztalanul hatnak. Végül miután még a főbíróhoz néhány, a helyi viszonyokat érdeklő kérdést intézet volna, a tisztelgőket egy jelentőségteles közmozdulat kíséretében elbocsájtotta.

A szigorú modorban tartott fogadtatás, utókövetkezménye volt annak az ellenséges magatartásnak, melyet a somlyóiak a szabadságharc alatt tanúsítottak, amiért is ötvenezer pengő forint hadisarcot kellett a városnak fizetnie.

Képzeltető tehát, hogy mily levert hangulatban távozott a tisztelgők csoportja. A kreishauptmann borotvált komor arca oly vészjóslóan tűnt fel előttük, mint valami hosszúferku üstökös váratlan megjelenése az égbojtoszton, mely rettegetésbe szokta ejteni a babonás embereket. Csak midőn künn az utca sarkán befordultak, érezték magukat megkönnyebülve. Meg is szólalt rögtön közülök a legbátrabb, Méhes Adám uram ő kigyelme, ki különben a város szószólója lévén, a gyűléseken polgártársai érdekeit szokta védeni ékes szavakkal.

— Na hiszen szépen vagyunk, szól az elkeseredett orátor, — ez a nimet úgy fogadott bennünket, mintha mi forgattuk volna fel Európát. Mi lesz később, ha már most így beszél. Jó lesz őrizkedni tőle, mert ez egy veszedelmes ember.

Az előjáróság tisztelt tegjai helybenhagyólag bölintgatták fejüket, mert szinte azon meggyőződésben voltak, hogy a kreishauptman ur vértiszomjazó tigrishez hasonlóan üldözni fogja őket.

Pedig a kreishauptmann rideg modora dacára, nemes szívű ember volt, mint azt később látni fogjuk.

II.

Pár nap mulva megérkezett a kreishauptmann családja is Csehországból. Bőröndök és csomagokkal megrakott gyorskocsi állt meg a bírósági épület előtt, mert az ötvenes évek elején nem csak Somlyón, hanem az ország legnagyobb részében is, a vasut még ismeretlen fogalom volt. A mai gyors közlekedés e jótékony eszközt, a gyors kocsit, ugynevezett delisánszok és a fuvarosok gyarló járművei helyettesítették. Napokig eltartott az utazás oly távolságra, melyet ma a vonat pár óra alatt befut.

A kreishauptmann már várta az övét. A gyors kocsi dübörgése és a lovak csengetyűinek csilingelésére figyelmessé téve kisetett a ház elé. A gyors kocsiról éppen akkor szállott le egy javakorabeli zömök asszony és egy nyulánk szép szőke leány, felesége és leánya a kreishauptmannak. Csók ölekezés közt folyt le a viszontlátás öröme s pár perc múlva élénk társalgás közt vonultak az épület belsejébe. Nyomban megjelentek a bírósági szolgák, kik a nehéz bőröndöket és csomagokat cipelték befelé, a piactéri házak ablakainak függőnyei mellől még az imént kíváncsian kikandikált női fejek eltűntek s egy óra múlva a kis városka minden egyes lakója tudta, hogy a kreishauptmann családja megérkezett.

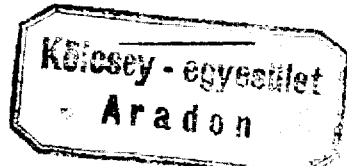
Paulina, ez volt keresztneve a kreishauptmann leányának, ki nemcsak bájai által tűndökölt, de amellet mint erényes hajadon, szülőinek szemefénye volt. Habár hazájától messzire vetette a sors végzete, új otthonában mégis jól érezte magát, mert Paulina nem volt ama nagyvilági hölgyek közül való, kik csak a vigalmak és piperében találják gyönyörűségüket. Az erkölcs és idegrontó regények olvasása helyett, a kötetű és himzőkeret üzte el a téli esték unalmas óráit és a kis családi körben kedélyesen beszélgetve, jobban eltelt az idő, mint a fényesen kivilágított táncterem parkettjén keringő udvarlók üres bókjai között.

Külömben is az akkori társadalmi viszonyok olyanok voltak, hogy vigadni senkinek sem volt lelké. A megalázott nemzet letiport szabadságát siratta s került minden magán összeköttetést a Bach-huszárokkal, mint ahogy akkor a betelepített osztrák tisztviselőket nevezték a somlyóiak a kreishauptmann a már ismertetett beszédje miatt sem kedvelték a úgy az ő, valamint családjának a nyilvánosságtól való visszavonulása érhető volt.

(Folytatása következik.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Vidéki tudósítóink gárdáját újjászervezzük. Főhívjuk mindazokat, a kik járási székhelyeken, vagy nagyobb községekben laknak és a tudósítói tisztre vállalkoznak, sziveskedjenek ezt velünk sürgősen tudatni. Főszólítjuk egyben eddigi tudósítóinkat is, közöljék velünk, hogy a tudósítói megbízatást továbbra elvállalják-e?



Hal! Hal! Hal!

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, hogy élő hal kereskedésembé (Hal-tér 6. sz.) az ünnepekre nagy mennyiségű hal érkezett.

Kapható bármely időben.

Kiváló tisztelettel:

Özv. Vidulovits Mária.

Telefon 514.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtti	11.51
Személysz. tv. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szelnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.38
Személyvonat d. u.	4.07	Gyorsvonat délután	4.06
Radnára délután	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.42
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.08
Vegyesvonat d. u.	12.08	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56

Nemzeti színház.

Bérlet 81. sz.

Páratlan.

Szombaton, 1902. évi december hó 20-án:

Niobe.

Énekes játék 3 felvonásban, Paulton után írta: Pásztor Arpad. Zenéjét írta: Stoll Károly.

SZEMÉLYEK:

Dünn Péter	Polgár S.	Lord Tomkyns Győre Alajos.
A felesége	Pajor Agnes.	Niobe Rózsa Lili.
Hety, húga	Singhoff V.	Myfion Helen Gööz Aranka.
Harry	Szabó József.	Kertész Tukorai L.

Közdete este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.*

Karácsonyra!

Ifjusági iratok, diszmunkák

képes-könyvek,

ajándéknak alkalmas kifogástalan
antiquar-könyvek

jóval bolti áron alul

kaphatók

INGUSZ I. és FIA

könyvkoreskedésében, Aradon, 2046

Weitzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

Telefon 162. szám.

Ajánlok kitűnő minőségű szagtalan

fűtő-kőszén,

darabos

légszesz-pirszenet (koks),

kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszén,

1813

rostált, darabos

bükkfa-szenet,

50 kilós ólmozott zsákokban házhoz szállítva, legjutányosabb árak mellett.

Reusz Mór,

Arad, Boros Beni-tér 12.

A rendelvények szállítása szigorú ellenőrzés mellett történik s a helyes súlyért jótállást vállalok.

NAPIREND.

December 20. Szombat. Róm. kath. naptár: Ammon. — Protestáns naptár: Teofil. — Izraelita naptár: Sabbat, Wajesch. — Görög-keleti naptár (december 7.): Ambrus. — A nap két 7 óra 31 perckor, nyugszik 3 óra 53 perckor. — A hold két 10 óra 47 perckor, nyugszik 10 óra 51 perckor.

Kölséy-könyvtár. Nyitva van hétfő, szerda és szombat délelőtt 11 $\frac{1}{4}$ —12 $\frac{1}{4}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{4}$ —2 $\frac{1}{4}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Brealye-múzeum helyisége mellett Besterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra előírt táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó, szeles, fagypont körüli hőmérséklet, sok helyütt csapadék.

December 20. Az aradi tornaegyesület disz-tornaversenye (Polgári fiúiskola tornacsarnok.)

Magas havi átalány és jutalék

javadalmazása mellett ügyes

helyi képviselőket

és mozgó ügynököket

felvesz

elsőrangú hazai intézet.

Személyesen jelentkezhetni d. e. 10 órától 11-ig Arad, Andrassy-tér 3. szám II. em. 42. ajtó. Vidéki ajánlatok levél útján intézhetnek el. 2315

Hirdetmény.

A „Tisztviselők fogyasztási szövete Aradon“ nevű aradi cég közgyűlése a cég feloszlását s a felszámolást 1901. évi február hó 10 ik napján kimondván, a feloszlás az 1875. évi XXXVII. t. cz. 202. §-ához képest ezennel közzététetik.

Együttal felhivatnak a társaság hitelezői, hogy követeléseiket ezen hirdetmény harmadszori közzétételétől számítandó, hat hó alatt érvényesítsék.

Aradon, 1902. évi december hó 16-án.

Tisztviselők fogyasztási szövete Aradon, felszámolás alatt.

Boros Vida, s. k. Mistéth Sándor, s. k.

Zálogcéduákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 1746

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Villanyos házi csengő

bevezetést,

Villanyos házi csengő

javitást,

Villanyos csengő

évi jókarban tartást,

Házi telephon

szerelést szakszerűen és jutányosan készít 1739

Kalmár József

villanyműszerész, korékpár és varrogép raktár és javító műhelye

ARAD, Salacz-utca 2.



Telefon 219.

Alapított 1850.

Gebhart J. és fia Aradon.

Andrassy-tér 16.

Világítási cikkek.
Legnagyobb választék

Ditmár-féle

villanyos és légszeszcsillárokból

Elvállalunk világítási berendezéseket.

Átalakításokat petróleumról villanyvilágításra.

Különlegesség:

Ditmár-féle

gyémánt-égők.

Nagyobb fény mellett kevesebb fogyasztás.

Porcellán áruk:

Étkező készletek: Legteljesebb collectió étkező, tea, kávé és feketekávé készletekből. A legolcsóbbaktól a legfinomabb kiállításuakig.

Egyes kávé, teás és mokka csészékben, valamint csemege és egyéb tányérokban a vidéken páratlan olcsó és gazdag választék.

Diszmű tárgyakból a legújabb perámiai művek készleten tartatnak. 2060

Üvegárak:

Bel és külföldi üveg készletek utolérhetlen olcsó árakon. A legegyszerűbbtől a legmodernebb újdonságokig. Színes üveg disztárgyakból állandó nagy készlet.

Fémárak:

„Kayser zinn“ disz és használati tárgyakból egyedüli raktár. „Szandrik“ körmőcbányai ezüstműveinek képviselője. Alpacca ezüst evőeszközök és disztárgyak. Alpaccaárak.

Legjobb a maguk nemükben

MAGGI

élelmiszerei.

591

*Maggi* ízesítésreminden leves-, bouillon-, mártás-
s főzeléknek stb.

meglepően jó ízt kölcsönöz.

Néhány csepp elegendő.

Üvegcsekben 50 fillértől kezdve.

CONSOMMÉ-TOKOK

táplálóleves készítésére

1 tok egy adaggal 12 fill.

1 „ két „ 20 „

Egyszerűen, forró víz

rátöltése által, tehát

minden egyéb hozzá-

tét nélkül, azonnal elő-

állítható.

FRANCZIA LEVESEK

kétadagos táblákban dbja 15 dl.



Erődús, könnyen

emészthető, egészsé-

ges levesek, melyek

csupán víz hozzáadásával

azonnal készíthetők.

19 különféle fajtaban.

Egy kísérlet meggyőzőbb mint bármely reklám.

Minden fűszer-, csemege-kereskedésben és droguériában kapható.

Uraságoktól levetett
téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek.
Továbbá használt butorokat is ve-
szek és olcsó áron eladok. 1928**Menczer Márton**

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Asszonyok és Leányok!

A havi bajok nehézségei, hátfájás, testfájás, göresök, lefájás, rosszullet stb. ellen ajánlatos „Amasira“ egy határozottan ártalmatlanul ható és kellemesen bevehető theakeverék (poralakban). Orvosiilag melegen ajánlva. Dr. med. M. Stuttgartban írja a többek közt: „A belsőleg ajánlt gyógytheák közül, egy sereg kedvező tapasztalat alapján, egy újabb theavegyületeknek adtam előnyt, amely „Amasira“ név alatt van bevezetve és hatásában tényleg minden más theát felülmul. stb. — Dr. med. G. Berlinben jelentést tesz eredményeiről és a többek közt ezt mondja: „S. A. k. a. Köpenick S. asszonymál: A gyenge alkotású, kissé halvány páciens rosszulletéről és hátfájásról panaszkodott a havi baj kezdeténél, valamint néhány nappal azután. A negyedik óráig teánál elmúltak ezen nehézségek. Más okból történt utolsó látogatásánál aug. 3-án frissebbnek látszott, mint azelőtt. Életunsága elmúlt és most kettő helyett dolgozik. stb. — J. asszony Stuttgartban közli: „Nem fogom elmulasztani minden feicbarátnőmnök ezen kitünően ható készítményt a legmelegebben ajánlani.“ stb. — A fenti, valamint minden elismerő irat eredeti példányai a gyárónál betekintésül le vannak téve. — Amasira ára dobozoként K. 3.— (3-4 hónapig eltart!) Csupán A. Locher névaláírásával valódi! Egyedüli gyáros: Andr. Locher. Pharmac. Laboratorium, Stuttgart.

Raktárak: Budapest: Török J., Király-utca 12. sz. Pozsonyban: Dr. Adler Salvator-gyógytárában, valamint az Osztrák-Magyar monarchia minden nagyobb gyógytárában. 2192

1343—1902. I. szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minis-
ter urnak az 1902. évi december hó 1-én kelt 66357. számú
rendeletével a petrisi állami elemi iskola felépítési munkáit
10558 kor. 47 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálatok kivitelének biztosítása czéljából
az 1903. évi január hó 15-ik napjának délelőtt 10 órájára az
aradi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó
zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi mun-
kálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatai-
kat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz
annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érke-
zettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedé-
lyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő, — az aradi m. kir.
adóhivatalnál a vallás- és közokt. ministeri tárcza letétnap-
lójába bevezetett bánatpénznek letételét igazoló pénztári nyugta
csatolandó.

A szóban forgó munkára vonatkozó művelet és részletes
feltételek az aradi kir. államépítészeti hivatalban naponként
megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1902. évi december hó 15-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.
Keller,
kir. főmérnök.

2311

MÁRIA-RADNAI GYOMORCSEPPEK.

Gyomorgörcs, gyomorfájás, erős gyomorhurut és étvágytalanság ellen biztos szer.

Egy üveg ára 80 fillér.

M.-Radnai vértisztító és fájdalom nélküli hashajtó labdacok.

Egy doboz ára 60 fillér.

M.-radnai lábizzadás elleni kenőcs.

Kipróbált hatású, egy tégely használata elegendő. — Egy tégely ára 1 kor.

Kossuth-féle M.-radnai Gyöngyvirág-Creme.Ápolja, szépíti és finomítja az arczbőrt, eltávolít májfoltot, szeplőt pattanás-
kat, bőratkákat és az arcznak bájta és üdéséget kölcsönöz.

Kis tégely 1 korona. — Nagy tégely 2 korona.

M.-radnai gyomorerősítő tea.

Egy csomag ára 1 kor. 20 fill.

Mária-radnai hajessentia biztos szer hajhullás és fejkorpa ellen kitünő hajápoló szer.
1 üveg ára 2 korona.**Kitünő közkedveltségnek örvendő Kossuth-féle bajuszpedrő.**

Egy doboz ára 30 fillér.

431

Kaphatók:

UDVARDI KOSSUTH PÁLa „Megváltó“-hoz címzett gyógyszerüzletében M.-Radnán, és az ország minden
nagyobb gyógyszerüzletében. — Gyógyszerészek részére Aradon Vojtek és Welsz
gyógyáru kereskedőknél.

70404—1902. IV. sz.

Hirdetmény.

Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy
Eleken felállítandó m. kir. marhasó áruda kezelésének betöltése
czéljából nála 1903. évi január hó 30-án délelőtt 10 órakor
zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlat tárgya a marosujvári sóbánya hivatalból vagy
az aradi m. kir. sóhivatalból beszerzendő marhasó elárúsítása
alkalmával métermázsánként és 5 kilogrammonként az aján-
lattevő által kívánt ár.

A sajátkezüleg aláirt egy koronás bélyeggel ellátott, a
vagyonai állapotot, nagykorúságot és honpolgárságot igazoló,
közhatóságilag kiállított erkölcsi és vagyonai bizonylattal fel-
szerelt ajánlatok az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság főnöké-
nél a fenti határnap d. e. 10 órájáig nyújtandó be.

Később beérkezett, valamint hiányosan felszerelt, szóval
vagy táviratilag tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Aradon, 1902. évi december hó 16-án.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

2317

Papirkeresedés

TELEFON 126. SZ.

BLOCH H.

papirkereskedése,

könyvnyomdája,

fényképészeti cikkek

raktára.

DISZLEVÉLPAPIROKművészies kivitelű dobozokban, felülmulhat-
lan választék.**Könyvnyomda**

FESTÉKSZEKRÉNYEK

olaj és aquarel.

RAJZESZKÖZÖK.

FÉNYKÉPÉSZETI GÉPEK.

ÍRÓ-ASZTALI KÉSZLETEK.

Rendkívüli nagy választék.

Valóban mérsékelt árak!

2378

Fényképészeti
cikkek raktára

Naponta postacsomag-expeditió.

Képes művészlapok és ka-
rácsonyi és újévi levelező la-
pok legnagyobb választéka.

Az üzlet egész nap nyitva van.

Charta Aradiessis mos-
tógépek legújabb meritett levél-
papir
A legegánsabb névje-
gyek nálam készülnek.

Erdélyi fajtalma

válogatott 1 klg. 20 kr., II-sod minőségű 15 kr. Kapható Sponner Adolfnál Aradon, Wesselényi-utca 16. szám. 2253

Kerestetik

egy ügyes pénztárnok, ki az irodai teendőkben némi jártassággal bír. — Czim a kiadóhivatásban. 2219

7045—1902. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Jáger Józsefné végrehajtónak, Mayer Antal végrehajtást szenvedő elleni 1000 korona tőkekövetelés és árulékai iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Arad városában fekvő, az aradi 5042. sz. tjkvben A. + 46. sor, 1922 a hrsz. felvett Arad szab. kir. város tulajdonát képező ingatlanára épült szilárdanyag kátránylemezzel fedett 14 lépés hosszú 9 lépés széles ház felülépítmény az árverést 1600 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingat-

lan az 1902. évi december hó 29ik napján délután 3 órakor az igazságügyi palota I. em. 88. sz. a. megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 100/0-át, vagyis 160 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3383. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlegez elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Egyben az 1881. LX. 203. §. 4. bek. alapján felhivatnak mindazok, kik az ingatlanra tulajdoni, vagy más igényt érvényesíthetni válnak, hogy igénykeresetüket, ha pedig a vételárból kielégítési elsőséget igényelnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverési határnap előtt annál bizonyosabban bejelentsék, mert különben igényei figyelembe vételni nem fognak.

Aradon, 1902. évi szeptember hó 2-án. A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Ribiczey,
kir. tszéki bíró.

2318

DÜRR GUSZTÁV

csemege-, tea-, rum-, fűszer-, bor- és ásványvizek kereskedése

A Z „ARANY SZARVASHO Z”
Aradon, József főherceg-ut 2.

Alapított 1888-ban. — Telefon 118 — Alapított 1888-ban.

A n. é. mélyen tisztelt közönség szives pártfogását kérve, értesíteni van szerencsém, hogy a téli idény beálltával üzletemet friss és jó árukkal és a csemegék összes különlegességeivel dusan felszereltem. Figyelmese-, előzetes-, pontos kiszolgálással és legolcsóbb árainról előre is biztosíthatom.

Különös figyelmét felhiva alantí kiváló friss cikkeimre s előforduló b. rendeléseivel szerencsétlenül sziveskedjen.

Friss cikkeim a következők:

Karácsonyfa díszek, cukros és csokoládés alakok.

Fondant cukorkák fára aggatni,

remek bonbonok, cukorkák díszes dobozokban, óriási választékban.

Déli gyümölcsök óriási választéka, egymint:

cukor, gyümölcs vegyresen kimérve és díszes dobozokban, smyrnai és szultán fügek, friss malagaszőlők, datolya-görzi prunella, banána, boszniai aszalt szilva compotnak, papírbaü dessert, mandola, sugatirozott narancshéj, remek erdélyi dió.

Kávékban a legkiválóbb fajú ceylon, cuba, arany-jáva, cubagyöngy, mocca és portorico.

Teák különös olcsó árakon, a legkiválóbb eredeti orosz és china theák, mandarin, imperial, császár elegy és assam keverékek, kiváló díszes dobozokban és csomagokban.

Rumok tiszta valódi angol, jamaicai, aunanász, cuba és portorico. 2281

Borok: asztali és pecsénye, fehér és vörös.

Pezsgők: Törley, Hubert, gentry-club, francoise, Vin brut és Monopol pezsgők, G. H. Mumm Co. reimsi pezsgők nagy raktárán.

Szardinia, pisztráng, angolna, kelettengeri hering pácolt és maronizott halak összes nemei.

Remek sajtok. Ementhali, groi, imperial, strachino, gorgonsola, camembert, Tromégo du Brie Romadour, Dörny-Pusztai és hagenbergi csemege sajtok friss készlete.

Magyar és francia cognac, kül és belföldi likörök, Curacao, Benediktiner, Vaníliai, allasch és ezek nemei.

Prágai senkák, kitünően pácolt tábla húsos szalonna, szárított gomba, borsó, szárga, bab-conservok. — Sótalan, nagyszemű caviar.

Vadsertés, őz, nyul, fogoly és fácán idényben állandóan.

Nagyszerű karácsonyi cukorkák kiállítása!

Hölgyeknek és Uraknak

egyaránt ajánlható az általam készített „Contre Son” korpa elleni fejmosó, mely a legtisztább anyagokból van összeállítva.

Hogy az egészségre nem káros anyagokat tartalmaz, igazolja egy budapesti kir. kor. törvényszéki hites vegyész, valamint a zürichi nemzetközi vegyintézet bizonyítványa.

Ezen fejmosó rendszer használata megszünteti a fejkorpa képződést, a hajnak selyemszerű finomságot és igen szép fényt ad.

Nem állítom, hogy hajnövesztő, hanem az által, hogy a fejbőr tiszta és korpa mentes, a hajhullást enyhíti.

Ezen fejmosó minden esetben a legnagyobb sikerrel lett használva, mit számtalan egyénnel tudok igazolni.

Kitünő hatásánál fogva számtalan esetben ajánlva lett dr. Tisch Mór Arad város tb. főorvosa által.

Gyors száradása által a legérzékenyebb fejen is használható.

Egy üveg ára 65 krajczár.

A n. é. közönség becses bizalmát kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

TURÓCZY ELEK

fodrász 108

Arad, Andrassy-tér 18. Salacz-utcai rész.



1870—1902. száma.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró V. 2157—1902. számú végzése által Brunner Béla jelentkezésére és több végrehajtók javára is, Telecsán Milovoj aradi lakos ellen 86 korona 90 fillér tőke és járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírójilag lefoglalt és 1380 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén,

vagyis Aradon, Damjanich utca 3—4. sz. a. leendő eszközlésére 1902. december hó 20 ik napjának délután 4^{1/2} órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-czikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1902. évi december hó 6. napján.

Ortutay,

2316

bíróági végrehajtó.



Felülmul minden eddig létezőt a

Sultán Rum,

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos ízt kölcsönöz.

Ára 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ára: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kipróbált kitünő hatása szer tudóbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csuzos bajok ellen a

szagtalan, kellemes ízű, friss

Csukamájolaj.

Ára egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 652

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,